

PREIĻU RAJONA LAIKRAKSTS NOVADNIEKS

● TREŠDIENA, 2002. GADA 4. SEPTEBRIS ● Nr. 65 (7280) ● Cena mazumtirdzniecībā Ls 0,24

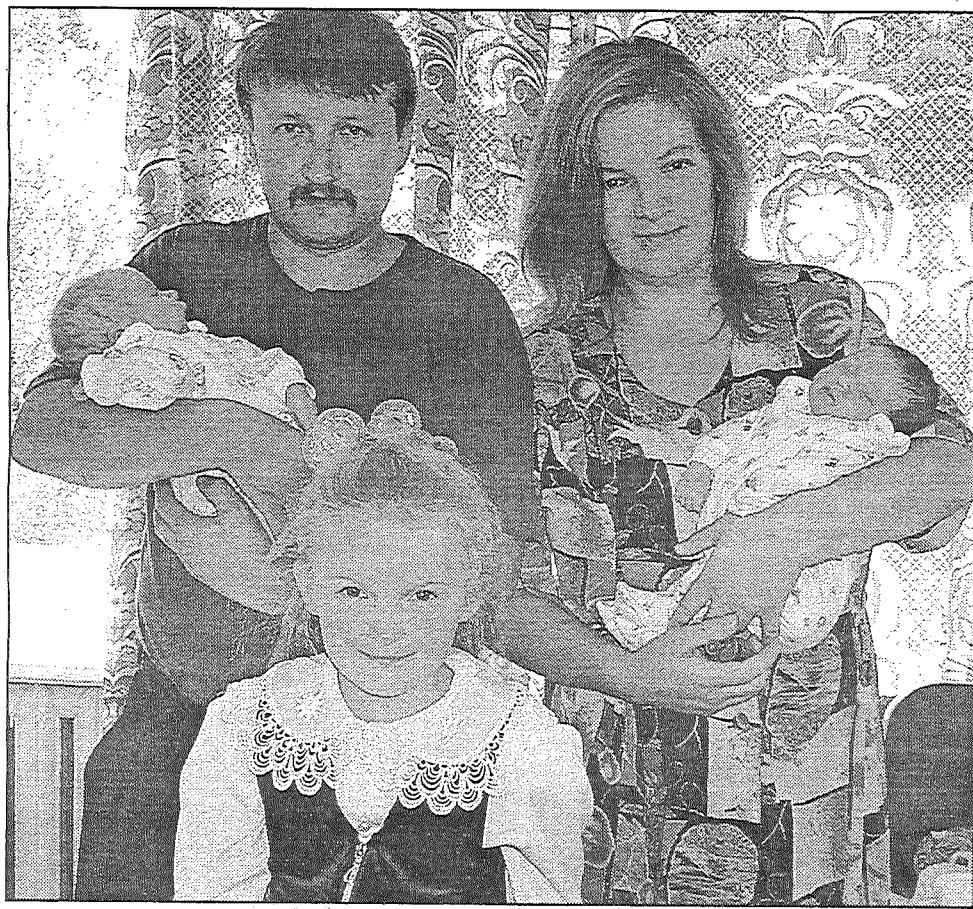
Jākar divi šūpulīši

Dvīniši – brālītis un māsiņa – ar savu piedzimšanu iepriecinājuši Preiļu dzemdību nodaļas darbiniekus, Saunas pagasta iedzīvotājus, bet visvairāk, protams, savus vecākus Edīti un Raimonu Rubinu no šī pagasta Kalnasētas. Mazuliši pasaulē nāca 29. augustā, vispirms meitiņa, pēc tam puisēns. Veselīgi, dūšīgi bērni. Meitenes svars piedzimstot bija 3 kilogrami 200 grami, bet brālītis svēra 3 kilogramus 300 gramus. Bērniņi bija labi un pieņemami ilgu laiku iznēsāti, tomēr pasaulē nāca ar ķeizargriezienu, jo ārsti uzskatīja, ka tā būs labāk mātei un bērniem.

Edīte un Raimonds ir laimīgi un lepnī par saviem brašajiem mazulišiem. «Novadniekam» bija iespēja dzemdību nodaļā sastapt visu ģimeni vienuviet – abus vecākus un arī pirmdzimto meitiņu, sešgadīgo Simonu.

Tagad, kad viss laimīgi aiz muguras, Edīte var atļauties pajokot, atceroties visus uztraukumus. Kad vīrs uzzinājis, ka gaidāmi dvīniši, viņš veselus divus mēnešus nespēja attapties no šī pārsteiguma. Visi tuvinieki – vecāki, radnieki gaidību laikā pārdzīvojuši par Edīti, balstījuši un palīdzējuši, kā vien spējuši, lutinājuši, neļāvuši strādāt. Viena no radniecēm vienmēr mani rāja par to, ka es daudz strādāju, atceras Edīte. Kad viņa pie mums ciemojās, es pacientos likties gultā, Edīte ar smaidu stāsta.

Priekšdzemdību laiks slimnīcā bijis visai nervozs, ar asarām un uztraukumu. Īstu iemeslu tādiem pārdzīvojumiem nav bijis, tomēr gandrīz katrai māmiņai ir pazīstamas šīs bažas pašā dzemdību priekšvakarā, un vēl jo vairāk, ja pasaulē jānāk diviem mazulišiem. Edīte ir pateicīga anesteziologam, kas

● Edīte un Raimonds Rubiņi ar savu meitiņu Simonu un jaundzimušajiem dvīņiem Preiļu dzemdību nodaļā. Foto: M. Rukosujevs

pirms gaidāmās operācijas pratis tik labi un sirsnīgi nomierināt, ka viņai kļuvis viegli ap sirdi. Operāciju zālē noticis nepatīkams starpgadījums, — salūzis ilgu mūžu kalpojušais operāciju galds, tomēr šis notikums viņu vairs nav spējis izsist no dvēseles līdzsvara.

Izšķirošajās stundās par māmiņu un jaundzimušajiem ar lielu atbildību rūpējušies ārsti Larisa Bogdanova un Juris Kļaviņš, vecmāte Māriete Zīmele.

Viss noritēja normāli un bez sarežģījumiem, tagad saka Edīte. Laikam tāpēc, ka mana mīļā vecvecmāmiņa par mani stipri lūdzās, viņa ar pateicību atceras. Deviņdesmitgadīgā Helēna ļoti uztraukusies par savu mazmazmeitu un katru dienu lūgusi par viņu Dievu, lai viss beigtos labi.

Rubinu ģimenei pieder zemnieku saimniecība «Dižozoli», kurā pamata nodarbošanās ir lopkopība, tāpēc darāmā vienmēr pietiek visiem. Gudri bērni, tagad par jaundzimušajiem mazulišiem saka māmiņa, zina, ka tētīm un mammai daudz jāstrādā, tāpēc mierīgi gul. Tomēr divu bērniņu ēdināšana un apkopšana prasa divreiz ilgāku laiku, un, piemēram, naktī, kamēr abu vajadzības pēc pieniņa un sausām bikselēm ir apmierinātas, māmiņai nepieciešamas divas stundas. Mazulišiem sagādātas jaunas drēbītes. Dārgi jau iznāk, Edīte spriež. Viss jāpērk dubultā daudzumā un jāmaksā divreiz vairāk. No vecākās meitiņas drēbītēm nekas nav saglabājies, jo viss atdāvināts radu bērniem.

Tāds pirkums kā dvīņu ratiņi nav iecerēts, jo cik tad ilgi tā-

di būs vajadzīgi. Tad jau labāk nopirkt gultiņas, viņa domā.

Ģimenei šis gads svarīgs ne tikai ar dvīņu piedzimšanu, bet arī tādā ziņā, ka Simona uzsāka apmeklēt pirmsskolas sagatavošanas grupu. Viņai liela loma ir arī brāļa un māsas vārda izvēlē. Vismaz par māsu Simonai ir skaidrs jau pašlaik, viņai jāliek tāds pat vārds kā mīļotajam tētīm – Raimonda.

Uz jautājumu, ko dvīņu aprūpēšanā un audzināšanā uzskata par visgrūtāko, Edīte atbild, ka vissmagākais laiks vēl tikai priekšā. Tās būs apmēram pēc gada. Kad mazie būs paaugušies un gribēs apgūt apkārtējo pasauli, būs nemitīgā kustībā un rāpos vai čāpos katrs uz savu pusi. Bet līdz tam jānonāk ar saviem spēkiem un arī ar vecmāmiņu un vectētiņu atbalstu.

L.Rancāne

Parakstīti grozījumi subsīdiju nolikumos

28. augustā zemkopības ministrs Atis Slakteris parakstījis grozījumus Zemkopības ministrijas rīkojumā «Par valsts atbalstu Eiropas Savienības kvalitātes prasībām atbilstošas produkcijas ražošanai», informē Zemkopības ministrijas preses un sabiedrisko attiecību nodaļa. Būtiskākie no tiem skar divus subsīdiju nolikumus:

1) nolikums «Lopkopības

attīstība» tagad paredz no trešā un ceturta ceturkšņa subsīdijām svītrot kritēriju par vidējo izslaukumu ganāmpulkā. Tātad subsīdijas par trešo un ceturo ceturksni saņems visi saimnieki, kuru ganāmpulkā ir vismaz septiņas pārraudzībā esošas govīs. Svītrotot kritēriju par vidējo izslaukumu, papildus sarakstos tiks iekļautas vairāk nekā 30 saimniecības, kuru kopējais govju skaits pārsniedz 1400. Subsīdijas par

ceturto ceturksni tiks piešķirtas pēc situācijas uz šī gada 20. septembri un izmaksātas, jau sākot ar oktobri.

Pieņemti šāds grozījumus diktēja ieilgušais sausums, kura laikā ievērojami cietušas pļavas un ganības. Rezultātā samazinājušies izslaukumi, un zemnieki ir spiesti govīm izbarot ziemai sarūpēto barību. Šie avansā piešķirtie līdzekļi palīdzēs papildināt jau izlietot sāktos barības krājumus.

2) grozījumi izdarīti arī no-

likumā «Lauksaimniecības pārstrukturizācijas atbalsts». Pēc plāna bioloģiskajai lauksaimniecībai šim gadam bija iedalīti 100 tūkstoši latu, taču reālais pieprasījums bija krietni lielāks – gandrīz 277 tūkstoši latu. Tāpēc bioloģiskās lauksaimniecības sadaļā tika ieskaitīti no citām programmām, konkrēti – ne-tradicionālo nozaru un komercdarbības attīstības laukos – neizmantojie līdzekļi.

Sagatavoja L.Kirillova

Steidzot padarīt
rudens lauku darbus,
nepalieciet bez
«NOVADNIEKA».

Līdz 26. septembrim
abonējiet laikrakstu oktobrim
un atlikušajiem gada
mēnešiem.

ZIŅAS

Gatavos ekoloģiski tīru skābbarību

6. septembrī pulksten 11.00 Preiļu lauksaimniecības konsultāciju birojs aicina zemniekus uz semināru Vārkavas novada Rožkalnu pagasta z/s «Smilgas» pie zemnieka Jāzepa Lazdāna. Šajā demonstrējamā seminārā zemniekiem būs iespēja uzzināt vairāk par skābbarības gatavošanu ar bioloģisko ieraugu ekoloģiskajā saimniecībā.

Rīgas ielu Līvānos plānots labot šomēnes

Līvānu novada dome informē, ka Satiksmes ministrijas rīkotajā konkursā par Dubnas tilta rekonstrukciju uzvarējusi SIA «Tilts». Plānots, ka Rīgas ielas asfaltēšana 2,5 km garumā tiks veikta septembrī, kad tiks uzsākta arī jaunā tilta izbūve pār Dubnu Līvānos blakus esošajam autotransporta tiltam. Valsts budžetā šogad šiem darbiem paredzēti 990 tūkstoši latu, bet pilnīgi visu plānoto darbu kopējās izmaksas būs 1,7 miljoni latu.

Baltā skola kļūst par Līvānu pašvaldības īpašumu

Pamatojoties uz Līvānu novada domes pieņemto lēmumu, Ministru kabinets akceptējis rīkojumu par valsts dzīvojamās mājas Līvānos, Domes ielā 3 (kādreizējās Līvānu vidusskolas jeb Baltās skolas ēkas) nodošanu Līvānu pašvaldības īpašumā. Centrālajai dzīvojamā māju privatizācijas komisijai nosūtīts pašvaldības rīkojums par ēkas pieņemšanas komisijas sastāvu.

Uzstādīts šķeldas apkures katls

SIA «Komforts» Līvānos nodevis ekspluatācijā šķeldas apkures katlu, kurš uzstādīts pilsētas centrālajā katlumājā. Katla uzstādīšana apmaksāta no valsts investīciju līdzekļiem, un plānots, ka jaunais agregāts dos iespēju uzsākt apkures sezonu agrāk nekā iepriekšējos gados, izmantojot lētu vietējo kurināmo.

Kora skolas jubilejas mēnesis

Aglonas bazilikas kora skolai 26. septembrī apritēs desmitā pastāvēšanas gadadiena. Šim notikumam par godu skola iecerējusi vairākus pasākumus. Notiks ērgelnieku un kora koncerti, skolas audzēkņu uzstāšanās ar solo dziedājumiem un klavieru spēli, seminārs Latgales mūzikas skolu vadītājiem un citiem mūzikas speciālistiem, kā arī jubilejas atzīmēšana 28. septembrī.

Lauku sieviešu aktivitātes

Ventspils augstskolā notika Latvijas Lauku sieviešu apvienības organizētais seminārs, kurā piedalījās arī Preiļu rajona pārstāves. Kā informēja projekta «Pieaugušo izglītības centrs» biroja administratore Inta Pauniņa, semināra pirmajā dienā veikta organizācijas stratēģijas un darbības plānošana. Otrajā dienā sīkāk apspriesta Latvijas lauku sieviešu konferences darba kārtība. Konferen- ce paredzēta novembrī.

ISSN 1407-9321

NACIONĀLĀS ZIŅAS

Grāmatas būs dārgākas

Izdevniecības, kas ražo grāmatas, lielākas peļņas gūšanas nolūkos īpaši rūpējas par tā saukto palīgmateriālu izdošanu. Tādā veidā skolēnu vecākiem tiek sagādāti papildu tēriņi. Izglītības un zinātnes ministrija gan aizbaidinās, ka palīgmateriālu lietošana skolās nav obligāta, bet atbildība par to esot jāuzņemas pašiem skolotājiem, raksta «Rīgas Balss». Lai tur kā, taču pēc jaunā gada strauju cenu kāpumu izraisīs jauniešiem likumā par pievienotās vērtības nodokli – turpmāk PVN 9% apmērā piemēros arī tipogrāfijas pakalpojumiem. So summu noteikuši pašmāju ierēdņi, bet izdevēju un poligrāfijas uzņēmumu asociācija ieteikusi mācību grāmatām piemērot 0% likmi, bet pārējām – 5%. Paredzams, ka visi izdevēji PVN iekļaus grāmatas cenā, lai nodrošinātos pret iespējamiem zaudējumiem.

Bijušie gūstekņi beidzot saņems kompensācijas

Bijušie nacistiskās Vācijas gūstekņi, kas Otrā pasaules kara laikā strādāja piespiedu darbos lauksaimniecībā un kuri patlaban dzīvo Latvijā, Lietuvā, Krievijā, beidzot saņems kompensācijas, ziņo BNS. Līdz šim piespiedu darbu strādnieki no bijušās PSRS teritorijas kompensācijas nevarēja saņemt, jo Vācijas fonds «Atmiņa, atbildība un nākotne» nebija pārliecināts, vai šim nolūkam pietiks ar 426,9 miljoniem eiro (253,1 miljons latu), kas piešķirti Krievijas Savstarpējās sadarbības un samierināšanās fondam. Kļūvis skaidrs, ka fonda rīcībā ir pieejama finansu rezerve. Jau sastādīts un gatavs nosūtīšanai pārbaudei uz Vāciju saraksts, kurā minēti vairāk nekā 30 000 bijušo gūstekņu laukstrādnieku.

Komisija izvēlējusies KNAB direktoru

Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja (KNAB) direktora amatam konkursa komisija par labāko pretendentu šim postenim atzinusi zvērinātu advokātu Jāni Jonāsu. Savā līdzšinējā darbā viņš ir specializējies finansu pārvaldīšanas un likumdošanas, nevis pretkorupcijas jomā. Jonāsu komisija izvēlējusies no 13 kandidātiem. Arī valdības partiju koalīcijas padome kandidātu atzinusi par labu un virza uz MK sēdi, kur lēmums par KNAB direktoru bija jāpieņem šo otrdien. Jautājums par Jonāsu apstiprināšanu Saeimā varētu būt izskatīts tuvāko nedēļu laikā.

Lielo hokeja halli būvēs divas firmas

Latvijas Hokeja federācija izvēlējusies 2006. gada pasaules hokeja čempionāta daudzfunkcionālās halles būvētājus – SIA «Multihalle» un «Metāla būvju sistēmas», ziņo BNS. Pavisam pieteikumus bija iesnieguši četri investori, tajā skaitā arī minētās firmas, kas vienotās par kopīgu piedāvājumu un gatavas būvē ieguldīt 250 miljonus ASV dolāru.

Darba nelaimēs gājuši bojā 37 cilvēki

Šī gada laikā Latvijā darba vietās gājuši bojā 37 cilvēki, 94 darbinieki guvuši smagas traumas un 202 darbinieki guvuši vidēji smagas traumas, informē Valsts darba inspekcija.

Gājputni aizceļojot sola siltu un lietainu septembri

Ornitologi apgalvo, ka projām jau devušies stārķi, mušķērāji, kauķi un brūnās čakstes. Taču septembris vēl solās būt gana silts. Pēc sinoptiķu domām mēneša sākumā gaisa temperatūra dienā sasniegs +23 līdz +28 grādus, tikai septembra nogalē gaidāms vēsāks laiks – +12 līdz +15 grādi, bet naktīs vietām gaidāmas pirmās salnas. Lietu un pat pērkona negaisu sinoptiķi sola mēneša pirmajā pusē.

Ziņas sagatavoja L.Kirillova

NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.

Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.

Izdevējs – SIA «Novadnieks. Redakcija».

Redakcijas adrese: Aglonas ielā 1, Preiļi, LV-5301.

Elektroniskais pasts: novadnieks@apollo.lv

Tālr. 1-53-07056, mob. tel. 9410288 (redaktorei),

1-53-07057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana),

1-53-07058, 1-53-07059 (žurnālistiem). Fakss 1-53-07057.

Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.

Laikrakstā publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.

Pārpublicējot atsauce uz «Novadnieku» obligāta.

Laikraksts iespiests SIA «Latgales druka» Rēzeknē.

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī (trešdien, sestdien).

INFORMĀCIJA

PREIĻU NOVADA DOMĒ

27. augustā notika Preiļu novada domes kārtējā sēde.

Nēms ilgtermiņa kredītu

Astoņiem deputātiem balsojot par un diviem atturoties, novada domes sēdē pieņemts lēmums lūgt Pašvaldību aizņēmumu un garantiju kontroles un pārraudzības padomei atļaut ņemt kredītu Valsts kasē 100 tūkstošu latu apmērā Preiļu novada kultūras nama kapitālajam remontam. Šī nauda domāta kultūras nama skatuves tehnoloģijas un apgaismošanas būvdarbiem. Kredītu vajadzēs atmaksāt desmit gadu laikā, dome atmaksu garantē ar pašvaldības budžetu. Kultūras nama atjaunošanas kopējās izmaksas, salīdzinot ar iepriekš plānoto, jau palielinājušās par 134 tūkstošiem latu, informēja novada domes vadītājs Jāzeps Šņepsts.

Par SIA «Preiļu saimnieks» valdes atalgojumu

Deputāti noteikuši atlīdzību SIA «Preiļu saimnieks» valdes priekšsēdētājam 350 latu apmērā. Pārējiem valdes locekļiem, kuri nav SIA «Preiļu saimnieks» darbinieki, atlīdzība tiks maksāta par piedalīšanos valdes sēdēs – 2 latu stundā. Šo atlīdzību valdes priekšsēdētājam un valdes locekļiem izmaksās katru mēnesi līdz 9. datumam.

Apstiprināts novada domes štatu saraksts

Pamatojoties uz LR likumu «Par pašvaldībām» un astoņiem deputātiem balsojot par, vienam pret un vienam atturoties, apstiprināts Preiļu novada domes darbinieku štatu saraksts, kas stāsies spēkā likumdošanā paredzētajā kārtībā. Sarakstā turpmāk būs 31 štata vienība. Salīdzinot ar štatu sarakstu, kas bija spēkā no šī gada 1. janvāra, izmaiņas skar domes izpilddirektora algas likmi, viena darbinieka vietā turpmāk būs divi speciālisti nodokļu

jautājumos, sarakstā iekļauts arī jurista palīga amata nosaukums. Visu domes darbinieku algošanai ik mēnesi vajadzēs 6667 latus, kas ir par 40 latiem vairāk nekā iepriekš.

Domes priekšsēdētāja algas likme tāpat kā līdz šim būs 450 latu, vietnieka – 405 latu, izpilddirektora – 315 latu, domes sekretāres – 182 latu, kancelejas pārzīnes – 182 latu, sabiedrisko attiecību speciālista (0,5 štata vienības) – 182 latu, galvenā grāmatveža – 310, galvenā grāmatveža vietnieka – 265, vecākā grāmatveža – 230, grāmatveža – 182, kasiera (0,5 slodzes) – 90, sociālās palīdzības nodaļas vadītāja – 265, divu sociālās palīdzības nodaļas speciālistu – pa 160, tehnisko jautājumu nodaļas vadītāja – 265, tehnisko jautājumu nodaļas galvenā speciālista – 182, speciālista – 152, attīstības plānošanas galvenā speciālista – 200, speciālista – 160, ekonomista – 265, divu speciālistu nodokļu jautājumos – 152 un 140, juridiskās nodaļas vadītāja – 265, jurista – 182, jurista palīga – 60, arhitekta – 200, Preiļu pils un parka atjaunošanas projekta vadītāja (0,5 slodzes) – 160, pasu inspektora – 160, iedzīvotāju reģistra operatora – 140, dzīvokļu privatizācijas komisijas priekšsēdētāja – 152, šofera – 140, apkopēja – 80, datorspeciālista (0,5 slodzes) – 180. Paredzēti arī līgumdarbinieki: projektu koordinators saņems 70 latus, būvinspektors – 150, zemes ierīkotājs – 70, kurinātājs – 70 latus.

Par objektu privatizāciju

Astoņiem deputātiem balsojot par, vienam atturoties, vienam balsojot pret, apstiprināts objekta – ēku un zemes gabala Preiļos, Liepājas ielā 50 – privatizācijas projekts.

Domes sēdē izvērsās diskusijas par kāda objekta privatizācijas projekta apstiprināšanu. Pēc deputāta Jāņa

Anspoka pieprasījuma notika vārdiskais balsojums.

Par objekta – ēkas daļas Preiļos, Liepājas ielā 44 – privatizācijas projekta apstiprināšanu deputāti balsoja sekojoši: Jānis Anspoks – atturas, Jānis Eglītis – par, Vladimirs Haritonovs – par, Vladimirs Ivanovs – par, Daina Pliča – par, Pēteris Rožinskis – atturas, Jāzeps Šņepsts – par, Pēteris Trubiņš – par, Zinaida Vilcāne – par, Andrejs Zagorskis – par.

Lēmumu par objekta Preiļos, Daugavpils ielā 48 privatizāciju, kas paredz ņemt daudzdzīvokļu dzīvojamā māju no dzīvojamā fonda uzskaites un nodot privatizācijai ēku kopā ar zemi 542 kvadrātmetru platībā, kā arī veikt nepieciešamās darbības privatizācijas procesa nodrošināšanai, deputāti pieņēma sekojoši: Jānis Anspoks – pret, Jānis Eglītis – par, Vladimirs Haritonovs – par, Vladimirs Ivanovs – par, Daina Pliča – par, Pēteris Rožinskis – atturas, Jāzeps Šņepsts – par, Pēteris Trubiņš – par, Zinaida Vilcāne – atturas, Andrejs Zagorskis – par.

Nostiprinās ipašumtiesības

Deputāti izskatīja domes rīcībā esošos dokumentus attiecībā uz nekustamā īpašuma Preiļos, Daugavpils ielā 2 domājamo daļu. Pamatojoties uz likuma «Par nekustamā īpašuma ierakstīšanu zemesgrāmatā» 3. pantu, pieņemts lēmums nostiprināt ipašumtiesības uz šo pašvaldībai piederošo nekustamā īpašuma domājamo daļu zemesgrāmatā.

Izmaiņas darba samaksas nolikumā

Deputāti izskatīja jautājumu par izmaiņām Preiļu novada domes darba samaksas nolikumā. Nolemts, ka turpmāk izpilddirektora mēneša amataļga ir nosakāma 70 procentu apmērā no domes

Rīgas ielā 77 remontam Ls 35 000 apmērā Valsts kasē, veicot atmaksu līdz 2006. gada 20. septembrim no 2004., 2005. un 2006. gada domes budžeta. Ēkā plānots izvietot domes administrāciju.

Piešķirs līdzekļus

Nolemts piešķirt 60 latus degvielas izdevumu apmaksai Latvijas Neredzīgo biedrības Rēzeknes teritoriālās organizācijas rehabilitācijas apmācības braucieniem pie Līvānu novada redzes invalīdiem.

Apstiprināts slimnīcas pārādu apmaksas grafiks

Domnieki apstiprinājuši

«Ja gribi, lai tev būtu ciess miegs, nem gultā līdzīti sirdsapziņu.»

B. Franklins

priekšsēdētāja mēneša amataļgas. Šāds samazinājums veikts sakarā ar to, ka pēc SIA «Preiļu saimnieks» izveidošanas samazinājies izpilddirektora darba slodze, jo vairs nav jārisina jautājumi, kas saistīti ar komunālajiem maksājumiem un siltumapgādes nodaļas darbu, lēmuma projektu pamatoja novada domes priekšsēdētājs Jāzeps Šņepsts.

Citi jautājumi

Kāda personai Aizkalnes pagasta centra Aizkalniešos par 50 procentiem samazināts nekustamā īpašuma nodoklis, jo ģimenē ir divi otrās grupas invalīdi.

SIA «Sencis» atļauj uzskatīt saskaņošanas darbus rūpniecības preču veikala atvēršanai Preiļos, Kooperatīva ielā 1.

SIA «Celmēni ASK» atļauts uzskatīt saskaņošanas darbus saimniecības preču veikala atvēršanai.

Nolemts saglabāt bāriņtiesas priekšsēdētājam Maijai Paeglei darba algu laikā (no 3. septembra līdz 3. novembrim), kad viņa mācīsies un cels kvalifikāciju Vācijā. Par bāriņtiesas priekšsēdētājas pienākumu izpildītāju no 9. septembra līdz 31. oktobrim ievēlēja Aija Vagale, viņas atalgojums noteikts 50 procentu apmērā no bāriņtiesas priekšsēdētājas noteiktās mēnešalgas.

Domnieki nolēmuši arī maksāt SIA «Preiļu saimnieks» iesniegto rēķinu 179,57 latu apmērā gāzes plīšu iegādei sociālajiem dzīvokļiem.

Atteikts sniegt finansiālu palīdzību Preiļu rajona pašvaldības bezpeļņas uzņēmuma «Preiļu slimnīca» ātrās palīdzības nodaļai. Deputāti nebalsoja arī par Pētera Rožinska priekšlikumu neatliekamās palīdzības nodaļas vajadzībām piešķirt 300 latus.

Pēc domes sēdes materiāliem sagatavoja L.Kirillova

LĪVĀNU NOVADA DOMĒ

Izsniedz būvniecības un rekonstrukcijas atļaujas

SIA «Mežrozīte HES» atļauta atvadkanāla izbūves un atbalsta sienas nostiprināšanas būvprojekta izstrāde, kā arī sanitārās caurteces turbīnas uzstādīšana Rīgas ielā 95.

Pagarina telpu nomas līgumu

Pagarināts ar Līvānu fondu «Baltā māja» noslēgtais nomas līgums telpām Rīgas ielā 77. Šajās telpās darbojas dienas centrs personām ar garīgās attīstības traucējumiem, un līguma pagarināšana dos iespējas centram izmantot šīs

telpas līdz remontdarbu uzsākšanai minētajā ēkā.

Atļauj zāgēt papeles

Dome atļāva SIA «Līvānu meliorators» veikt 27 veco un bīstamo papeļu izžāgēšanu Līvānu pilsētas teritorijā, tajā skaitā 15 papeles gar iebrucaimo ceļu uz SIA «Anda Optec» un 12 papeles pilsētas parkā. Koku izžāgēšanu SIA «Līvānu meliorators» veiks par saviem līdzekļiem.

Nēms kredītu ēkas remontam

Ar balsu vairākumu tika pieņemts lēmums ņemt kredītu bijušās poliklīnikas ēkas

Līvānu pašvaldības bezpeļņas uzņēmuma «Līvānu slimnīca» VID Latgales reģionālajai iestādei 2002. gada 30. jūlijā iesniegto nodokļu pārādu apmaksas grafiku. Kopējā sociālās apdrošināšanas iemaksu pārāda summa ir 24 000 latu, un saskaņā ar grafiku tā jānomaksā līdz 2004. gadam. Savukārt iedzīvotāju ienākuma nodokļa pārāda summa ir 9600 latu, un šie norēķini ar ieņēmumu dienestu jāveic līdz 2003. gada 30. jūnijam.

Pēc domes sēdes materiāliem sagatavoja G.Kraukle

LAUKSAIMNIEKIEM

Ražo pienu, kurš pārtop saldējumā

Zemnieku saimniecība «Dūcāres», kur saimnieko Vitālija Bernāna ģimene, ražo ekoloģiski tīru pienu, kurš Līvānu uzņēmumā «Saltums 2» pārtop saldējumā. Zemnieks uzskata, ka viņam ir paveicies, jo piena nozare var attīstīties, pateicoties stabilam noietam un tam, ka par pienu maksā regulāri.

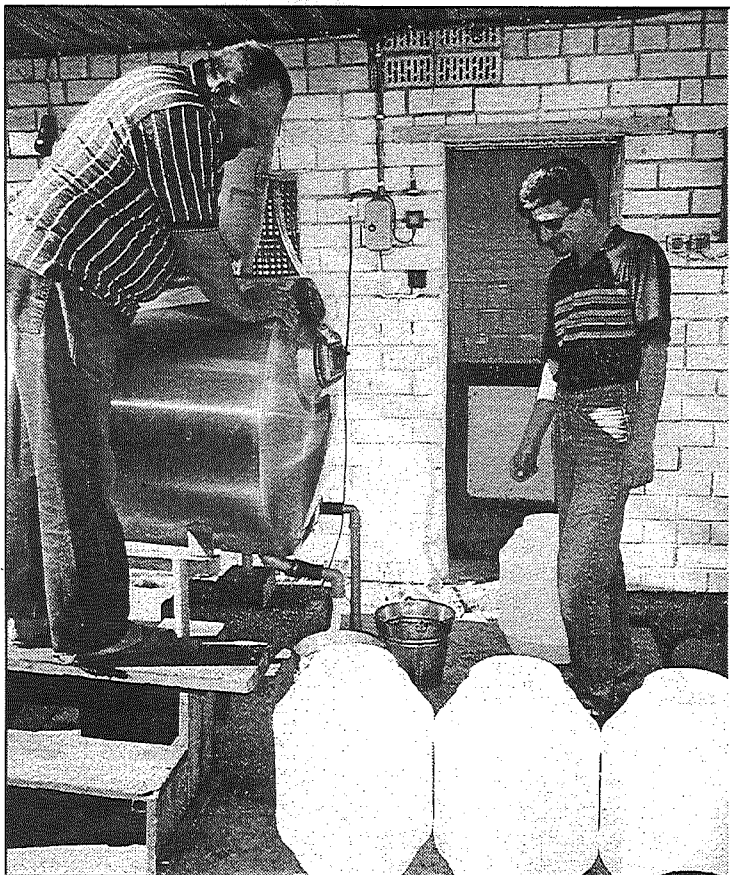
Apmierina realizācija

Saimniecība orientēta uz piena lopkopību, un jau trešo gadu saimnieko ar «zaļo» sertifikātu – realizē dabai draudzīgo, bioloģisko ražošanu. Lauksaimniecībā izmantojamās zemes platības pārsniedz 100 hektārus. Viss izslaukums tiek realizēts vietējā Līvānu uzņēmumā «Saltums 2», kas nodarbojas ar saldējuma ražošanu un zemniekam par pienu maksā 12 santīmus. Šībrīža piensaimniecības krīzes apstākļos tas ir vairāk kā labi, uzskata saimnieks.

— Galvenais, ka maksājumi ir regulāri un nevajag kreditēt piena pārstrādes uzņēmumu, gaidot naudu vairākus mēnešus. Man vajadzīga skaidra nauda, kaut vai zemes nodoklis jāmaksā, jo citādi nevaru saņemt pašvaldības izziņu, kas vajadzīga akcīzes nodokļa atmaksai, — saka Vitālijs.

Skābu pienu nevienam nevajag

«Dūcārēs» nesēn iegādāts lietots piena dzesētājs. Jāsaprot arī pārstrādātāji, jāpiegādā kvalitatīva produkcija, jo rūgušpiens nevienam nav vajadzīgs, teic saimnieks. Mūsu sarunu uz brīdi pārtraucam, jo pagalmā ieripo piena savācējmašīna. Saimnieks pārstrādātājam atdod divu dienu slaukumu — ap 460 litriem piena, kurš atdzesēts līdz 3 grādu temperatūrai. Arī uzpircejus tas apmierina, jo ir liela atšķirība, vai apbraukāt vairākas saimniecības, salasot pa kannai, vai uzreiz paņemt ap pustonnu kvalitatīva piena.

● Līvānu novada Rožupes pagasta zemnieks Vitālijs Bernāns (no kreisās) vietējā saldējuma ražotājiem SIA «Saltums 2» nodod divu dienu slaukumu – gandrīz pustonnu piena, kurš atdzesēts līdz 3 grādu temperatūrai. Foto: G. Kraukle

Bioloģiskā saimniekošana – līdzekļu trūkuma dēļ

Par to, ka pievērsies dabai draudzīgai saimniekošanai, Vitālijs Bernāns pateicīgs Preiļu rajona attīstības plānošanas nodaļas speciālistei Irēnai Šaiterei, kas iepazīstinājusi ar šo lietu. Vitālijs Rožupē nav vienīgais, kas saimnieko «zaļi», pirms viņa bioloģisko modeli par savu atzinušus vēl vairākas saimniecības. Zemnieks sevi sauc par dabu saudzējošu saimniekošanas piekritēju, taču godīgi atzīst, ka bioloģiskai lauksaimniecībai bijis spiests pievērsties līdzekļu trūkuma dēļ. Nepietiek naudas, par ko iegādāties ķīmiskos preparātus. Saimniecībām ar «zaļo» sertifikātu valsts atbalsts šobrīd ir lielāks, un kāpēc šo nau-

du neizmanto, spriež saimnieks.

Pēc viņa domām, nekā sarežģīta šajā saimniekošanas veidā nav, taču te neiztikt bez individuālas pieejas, augu sekas, stingras melno papuvju sistēmas, zaļmēslojuma. Kūtsmēslus atmaksājas vest uz lauka, ja tas nav tālāk par 3 km, tādēļ zaļmēslojums šādās saimniecībās ir mēslošanas pamatā. Ražas un izslaukumi, protams, nav tik lieli, kā tradicionālajā veidā saimniekojot, kad tiek izmantoti ķīmiskie augu aizsardzības līdzekļi un minerālmēsli, taču saimnieks nesūdzas.

Laikietilpīgā grāmatvedība

Ar grāmatvedību saimniecībā nodarbojas Vitālija Bernāna dzīvesbiedre. Lai papildinātu zinā-

Populārākās graudaugu šķirnes rajonā

Lai varētu veikt ziemāju sēklas sertifikāciju, sējai jāizvēlas šķirnes, kuras iekļautas Latvijas augu šķirņu katalogā. Ziemas kviešiem tās ir 'Krista', 'Pamjati Fedina', 'Zentos', 'Kobra', 'Kontrast', 'Bussard', 'Ibis', 'Kosack'. Rudziem: 'Čulpan', 'Duoniai', 'Kaupo', 'Hacada', 'Puhovčanka', 'Voshod I', 'Amilo'. Triticālei: 'Disco', 'Prego', 'Tewo', 'Ulrika'.

No jaunākajām šķirnēm rajonā lielākās platībās ir ziemas kviešu šķirne 'Kobra'. Šķirne ir ļoti intensīvā tipa, vidēji vēliņa ar vidēju līdz labu ziemcietību. Potenciālā ražība 80-90 cnt no hektāra. Šķirne izturīga pret slimībām. Ieteicamā izsējas norma no 450 līdz 500 dīgstošu graudu uz vienu kvadrātmetru. Ieteicamais sējas laiks – septembra pirmā dekāde. Maksimālās ražas iegūšanai nepieciešamas labi iekultivētas augsnes, līdztekus ievērojot pareizu agrotehniku, mēslošanu. Augu aizsardzības līdzekļi jālieto atbilstoši ieteikumiem.

Pie vidēji vēliņo šķirņu grupas pieder ziemas kvieši 'Zentos', kam ir labas graudu kvalitātes īpašības – augsts miltu iznākums, stabils proteīna saturs un kvalitāte. Šķirne izturīga pret dīgšanu vārpās.

Vidēji agra ir ziemas kviešu šķirne 'Kontrast', kam ir laba veldres izturība un vidēja/laba ziemcietība. Ieteicamā izsējas norma – 400-500 graudi uz vienu kvadrātmetru.

No rudziem lielākās platībās audzē Lietuvā izveidoto šķirni 'Duoniai'. Šķirne ir vidēji vēliņa, ieteicamais sējas laiks – septembra pirmā dekāde. Ieteicamā izsēja 400-500 dīgstoši graudi uz kvadrātmetru. Ziemcietība laba, pavasārī strauji ataug un veido spēcīgu zelmeni. Nogatavojas vienmērīgi, izturīga pret izbiršanu un dīgšanu vārpās. Maizes cepamības īpašības labas.

Rudzu šķirne 'Kaupo' izaudzēta Priekule selekcijas stacijā, ir vidēji agrā, vidēja auguma, laba veldres izturība.

No tritikāles šķirnēm rajonā visvairāk audzē 'Tewo', šī šķirne raksturojama kā augstražīga un stabila, ar labu ziemcietību un izturību pret veldri. Audzēšanai ir piemērota labā augsne: Kā labākie priekšaugi minami kartupeļi un rapsis. Sējas laiks septembra pirmā dekāde un izsēja 400-500 dīgstoši graudi uz vienu kvadrātmetru.

Malda Lejiņa,
VAAD Latgales reģionālās nodaļas
sēklu kontroles daļas vadītāja

šanas, viņa gājusi kursus. Grāmatvedības dokumenti, pavadzīmes, čeki, dažādi ligumi rūpīgi sakārtoti pa mapēm – «ieņēmumi/izdevumi», «degviela», «banka», «VID atskaites», «bilances», «zemesgrāmata», «augkopība», «mežkopība» un tamlīdzīgi. Grāmatvedība prasa ļoti daudz laika, kura pašam zemkopim nav.

— Kamēr esmu tirumā, sieva izmanto brīvāku brīdi un sēžas pie papīriem. Arī svētkos un svētdienās, ja vajag. Lauksaimnieks strādā visas septiņas nedēļas dienas, jo govī jau nevar kā krānu aizgriezt ciet. Diemžēl oficiāli skaitās, ka strādājam piecas dienas – lūk, tā ir netaisnība.

Kooperācijas plusi un minusi

Saimnieks nenoliedz kooperācijas priekšrocības, taču «kooperatīvam» jābūt nelielam – vislabāk, ja sadarbojas divi saimnieki, tad nevienš nepaliks neapmierināts, kā tas notiek, ja sadarbības partneru ir daudz, bet tehnika visiem kopīga, darbi dzen darbus un saulaino dienu visiem nepietiek. Kā izlem, kurš kuls vai plaus saulainā dienā, kurš lietavās?

Vitālijam Bernānam izveidojusies sadarbība ar kaimiņu zemnieci Tamāru Pastari – uz pusēm iegādājušies tehniku, viens otram izlīdz lauku darbos. Saimnieks

pārlicināts, ka sadarbība ir izdevīga atsevišķos brīžos, piemēram, kad jāgatavo skābarība, jāvāc raža vai jāiegādājas dārga tehnika, kas vienam nav pa spēkam un arī neatmaksājas.

Visu pamazām

Saimnieks stāsta par nākotnes iecerēm paplašināt kūti, kura jau kļuvusi par šauru, atvieglot slaucēju darbu, ar laiku iegādājoties slaukšanas aparātu. Viss jā dara pamazām, Vitālijs Bernāns uzskata. Katrā biznesā, arī lauksaimniecībā jāizšķir prioritātes un mazsvarīgākas lietas, kas vēl var pagaidīt. Tikai uz piensaimniecību vien pašlaik nav īsti droši, saka saimnieks, domājot attīstīt gaļas lopkopību – saimniecībā jau tagad ir savi bulliņi. Kas zina, varbūt Eiropai mūsu pienu nevajadzēs, vai pārstrādes uzņēmumi to neņems pretī?

Pret Eiropas Savienību Vitālijs izturas labvēlīgi. Viņa pārlicība ir, ka slīktāk Latvijas zemniekam pēc iestāšanās neklāsies. Šobrīd taču nav nekādas drošības. Zemnieks var saimniekot puslīdz mierīgi, kamēr zina, ka sarazoto varēs pārdot. Mūsu zemnieki Eiropā ieies ar stipru rūdjumu, jo lutināti šajos gados neesam – te galai cena augšā, te to nevienam nevajag, te piens ir rentabla lieta, te – gandrīz vai grāvī jālej.

Ziemāji pirms sējas jākodina

Sēklu kodināšana ir ļoti svarīgs pasākums, varētu pat teikt – obligāts, atgādina VAAD Latgales reģionālās nodaļas augu aizsardzības un karantīnas daļas vecākā speciāliste Zenta Dūda.

Sēklu kodināšana nodrošina:

- labāku lauka dīdžību un vienmērīgāku sēklu sadīgšanu (ierobežo sakņu puves);
- pārziemošanu (ierobežo sniega pelējumu);
- spēcīgu augu veidošanos (pieaug izturība pret lapu slimībām);

■ augstāku ražas kvalitāti (ierobežo melnplauku attīstību).

Graudaugu sēklu kodināšanu uzskata par vienu no ekonomiski izdevīgākajiem augu aizsardzības pasākumiem, kad ar nelielu fungicīdu (kodnes) daudzumu atbrīvojam sēklu no slimības dīgļiem. Parasti ar sēklas materiālu tiek pārnesātas tādas bīstamas slimības kā putošā un cietā melnplauka, sakņu puve ierosinātāji, kviešu plēkšņu plankumainība, brūnsvitrainība un citas. Izvēloties kodni, jāzina, ka putošās melnplaukas ierosinātājs atrodas graudā, pašā sēklas dīgļī, tāpēc tā iznīcinā-

nai lietojami tikai sistēmas iedarbības preparāti, bet kontaktiedarbības kodnes, piemēram, Panoktīns un Maksims 025 pret putošo melnplauku neiedarbošies.

Lai kodne iesūktos sēklas apvalkā vai dziļākajos slāņos, kodināšanu ieteic veikt vismaz 2-3 dienas pirms sējas. Sējot tūlīt pēc kodināšanas, produkts iesūcas augsnē un preparāta iedarbība ievērojami samazinās.

Ziemāju graudaugu sēklu kodināšanai tiek piedāvātas sekojošas kodnes (kilogramos vai litros uz vienu tonnu):

- Maksims 025 s.k. – 1,5-2

- Maksims Stārs 025 s.k. – 1-2
- Panoktīns 35 s.k. – 2
- Vincīts s.k. – 2
- Fundazols 50 p.s. – 2-3
- Kemikars T s.k. – 2,5-3
- Premis 25 s.k. – 1,5-2
- Raksils 2 p.s. – 1,5

Lietojamās kodnes mēdz būt šķīdras vai arī pulvera veidā suspensijai. Lai kodnes vienmērīgi izvietotu uz sēklām, ieteicamais suspensijas daudzums (kopā ūdens un kodne) ir 8 līdz 10 litri tonnai sēklu. Strādājot ar kodnēm, stingri jāievēro individuālie aizsardzības pasākumi un obligāti jālieto universālie respiratori.

Zemnieku saimniecības, kas strādā ar bioloģiskajām lauksaimniecības metodēm, ziemāju graudaugu sēklas kodināšanai var izmantot biomiksu. Vienas tonnas graudu apstrādei nepieciešams 1 kg sausā preparāta. Graudu kodināšanai var izmantot trihoderminu – tas novērš sniega pelējuma izplatību. Trihoderminu lieto 100 gramus vienai tonnai graudu. Bioloģiskie līdzekļi pēc ražas novākšanas vēl paliks augsnē un uzlabos ražu nākošajai kultūrai.

Lappusi sagatavoja
G.Kraukle

Sīļukalna pagastā

■ **APMAKSĀS BRĪVPUSDIENAS UN CEĻA IZDEVUMUS.** Pašvaldība apmaksās brīvpusdienas 3 latu apmērā mēnesī visiem Sīļukalna pagastā pierakstītajiem pamatskolas vecuma bērniem. Lēmums neatliecas uz vidusskolas vecuma skolēniem, jo par šiem bērniem tiek veikti pašvaldību savstarpējie norēķini. Pašvaldība šajā mācību gadā, tāpat kā iepriekš, veiks arī ceļa izdevumu apmaksu. Autobusu biļetēm izdotā nauda tiks atmaksāta tiem 1.-4. klases skolēniem, kam līdz skolai ir vismaz 2,5 km, kā arī tiem 5.-9. klašu skolēniem, kam jābrauc vismaz 5 km.

■ **KATRAM BĒRĒNAM – KANCELEJAS PRECES.** Ikvienam skolēnam, uzsākot jauno mācību gadu, pašvaldība dāvināja kancelejas preces 2 latu vērtībā. Šāda prakse Sīļukalnā ir jau daudzus gadus. Klašu audzinātāji sastāda vajadzīgo preču sarakstus, tās ir gan pildspalvas un zīmuli, gan krāsas un pārs, gan dzēšgumijas un citas mācību procesam vajadzīgas lietas.

■ **GRIB IZVEIDOT LIEGUMU.** Deputāti sprieda par vietējās nozīmes dabas lieguma izveidošanu gar Lielo Pelēčāres purvu, kā to paredz pagasta attīstības plāns. Ir plānots uzstādīt piemiņas uzrakstus arī vairākās citās vietējās nozīmes īpašās kultūrvēsturiskās vietās pagastā, kurās, piemēram, dzimuši ievērojami cilvēki.

■ **IEDZĪVOTĀJI SŪDZAS PAR DŪMAKU.** Pašvaldībā izskatīts Daugavpils reģionālās vides pārvaldes akts par kūdrāju degšanu pagastā, informēja pagasta padomes priekšsēdētājs Juris Leicis. Stikānu sādžā jau ilgstoši deg kūdrājs, tādēļ iedzīvotāji bija vērsušies ar sūdzību, ka kūdrājs netiek dzēsts, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijā (VARAM), sakarā ar to tika veikta pārbaude. Diemžēl apdzēst zemdegu grūzdešanu nav iespējams, jo trūkst ūdens dzēšanas darbiem. J.Leicis sacīja, ka 1 m² apdzēšanai vajadzīgi aptuveni 100 kubikmetri ūdens, bet pirms Sīļukalna pagastā deg vairāk nekā 10 ha platībā.

Rušonas pagastā

■ **PAPLAŠINĀJA SKOLAS TELPAS.** Jaunā mācību gada priekšvakarā paplašinātas Rušonas pamatskolas telpas. Savienojot divus korpusus, uzbūvētas telpas pirmsskolas sagatavošanas grupai un vienai bērnu dārza grupai. Paveikti pēdējie remontdarbi jaunajā sporta zālē.

■ **LASĪTĀJU UN BIBLIOTEKĀRU ĒRTĪBĀM.** Uz jaunām telpām pārcelta Rušonas pagasta bibliotēka. Tagad tā aizņem daudz lielāku platību. Pirms pārcelšanās bibliotēkai paredzētās telpas tika izremontētas. Grāmatas izvietotas pārskatāmos plauktos. Tē tiks ierīkota arī piemērota lasītava.

■ **VIETĒJIE SPORTA SVĒTKI GUVA ATSAUCĪBU.** Rušonas pagastā notika sporta svētki, kas vietējā sabiedrībā guva ļoti lielu atsaucību. Daudz sportotgribētāju izrādījās jauniešu vidū. Uz sporta svētkiem pieteicās 19 komandas. Pirmo vietu spraigā cīņā ieguva Kalvānu ģimene, otro – jauniešu komanda «Niknie», bet trešo – jauniešu komanda «Fortūna».

■ **APMAKSĀS SKOLĒNU IZDEVUMUS.** Pagasta padomes sēdē deputāti nolēma apmaksāt transporta izdevumus skolēniem, kas mācās pašvaldības izglītības iestādēs. Katra skolēna pusdienu apmaksāšanai piešķirti divi lati mēnesī.

■ **ATSAKĀS NO PIRMPĪRKUMA TIESĪBĀM.** Deputāti izskatīja četrus pirkšanas pārdošanas līgumus saistībā ar pīrmpirkuma tiesību izmantošanu uz nekustamo īpašumu. Pašvaldība visos šajos gadījumos atteicās no pīrmpirkuma tiesībām.

■ **SNIEGTA SOCIĀLĀ PALĪDZĪBA.** Padomes sēdē izskatīti iedzīvotāju iesniegumi, kuros lūgta sociāla veida palīdzība. Nolēmts maznodrošinātajiem pagasta iedzīvotājiem piešķirt 13 pabalstus par kopējo summu – 230 latu. Bet 20 iedzīvotājiem apmaksāti medikamentu iegādes un ārstēšanās izdevumi par kopējo summu – 162 latu.

VIEDOKĻI

Līvānu novada dome — pēc varas maiņas

Aizvadītajā nedēļā seši Līvānu novada domes deputāti izteica neuzticību līdzšinējam pašvaldības vadītājam Visvaldim Gercānam, kurš domes vadītāja pienākumus pildīja kopš 1994. gada. Kā vadības maiņu Līvānu novada domē vērtē citi rajona pašvaldību vadītāji un paši Līvānu domnieki?

Baidās par novada attīstību

— VISVALDIS GERCĀNS, bijušais Līvānu novada domes priekšsēdētājs:

— Tā kā ārkārtas sēdes saaukšanās bija pieļauti procesuāli pārkāpumi, man būtu zināms pamats apstrīdēt domes deputātu lēmumu, taču tuvākajā laikā es nedomāju to darīt.

Man radies iespaids, ka jaunizveidotā Līvānu novada domes koalīcija sešu deputātu sastāvā par galveno kritēriju līdzekļu piesaistīšanā uzskata pazišanos. Līdz šim Līvāni pozitīvi atšķīrās no citām pašvaldībām Latgalē un arī Latvijā ar spēju piesaistīt līdzekļus, izmantojot savas zināšanas un iegūstot finansējumu daudz lielu projektu ceļā. Man ir bažas, ka līdzekļu piesaistē liekot uzsvāru tikai uz pazišanos, novada attīstība kādā brīdī, kad šo iespēju vairs nebūs, var apstāties. Gadījumā, ja nekavējoties netiks atsāks darbs pie atsevišķu projektu realizācijas, kas šobrīd ir apstājusies, Līvāni piesaistāmos līdzekļus var zaudēt.

Pēdējā laikā opozīcijas destruktīvās aktivitātes, skatīšanās pagātnē un kļūdu meklēšana ir ārkārtīgi traucējušas strādāt. Manuprāt, koalīcijas deputāti neapzinās, cik lielu darba tempu prasa darbs do-

mē, kā arī to, cik daudz «melnā» darba jāieliek dažādu jautājumu sagatavošanā. Tomēr koalīcijai gribu novēlēt veiksmīgu darbu tādā ziņā, lai ieguvēji būtu novada iedzīvotāji.

Patlaban esmu saņēmis divus saistošus darba piedāvājumus, tiesa, ne Līvānos, taču pagaidām plānoju vienkārši atpūsties. Par sadarbības iespējām ar esošo koalīciju domē šobrīd man ir grūti spriest, taču kā deputāts strādāšu ar pilnu atdevi konstruktīvā opozīcijā.

Gaida jaunā domes vadītāja apstiprināšanu

— ARVĪDS SOLDĀNS, Preiļu rajona padomes priekšsēdētājs:

— Kā jebkurā darbā, arī bijušajā Līvānu novada domes priekšsēdētāja darbā, iespējams, bija kaut kādas neizdarības, taču es neņem spriest, cik nopietni bija V.Gercāna atlaišanas iemesli, jo tos nezina. V.Gercāns bija mans vietnieks rajona padomē, un, jāteic, pašvaldību jomā viņš bija zināms cilvēks ar lielu pieredzi dažādu jautājumu risināšanā. Šobrīd ir grūti spriest gan par tālāko Līvānu novada attīstību, gan darbu rajona padomē, kamēr nav zināms, kas būs jaunais Līvānu novada domes vadītājs.

Ambīcijas jāliek pie malas

— Riebiņu pagasta padomes priekšsēdētājs VOLDEMĀRS ADAMOVIČS varas maiņu Līvānos vērtē negatīvi. Iemesls – pieļautās kļūdas sporta zāles būvniecības konkursa organizēšanā – nepārlicina.

— Konkursu izsludināja un lēmumu pieņēma visi deputā-

ti, tādēļ visi ir vienlīdz atbildīgi. Par V.Gercānu kā kolēģi varu teikt tikai labus vārdus – atsaucīgs, izpalīdzīgs, pašvaldību likumdošanā viens no ziņošākiem. Ar ambīcijām un ķīviņiem neviens nekad neko labu nav panācis. Nav svarīgi, no kādas partijas katrs nāk, deputātiem ir jāstrādā kā vienotai komandai.

Par labu vadītāju nekļūst vienā dienā

— Jersikas pagasta padomes priekšsēdētāja MAIJA SPŪLE:

— Lai gan mums ar V.Gercānu domas ne vienmēr saskaņēja, tomēr kā vadītāju viņu cienu. To, ka V.Gercāns ir ziņošs, ka viņam ir ārējie sakari, viņš ir veiksmīgi piesaistījis novadam līdzekļus ar projektiem, ir atzinuši arī paši Līvānu domes deputāti. Šobrīd grūti nosaukt līderi, kas šajā ziņā būtu līdzvērtīgs. Par vadītāju nevar kļūt vienā dienā vai pāris mēnešos, tam ir vajadzīgi gadi. Es pašvaldību vadu jau 6 gadus, un tikai tagad saprotu un apjaušu daudzas lietas. Neņemšos spriest par pieļautajām kļūdām sporta zāles konkursa rīkošanā, varbūt tādas arī bija. Manuprāt, V.Gercāna lielākā kļūda bija viņa nepieķīpība. Vadītājam ir jāprot nolaisties no saviem augstumiem, atklāti izrunāties ar deputātiem, saprasties ar cilvēkiem tīri sadzīviskos jautājumos. Brīdinājums, ka šāds darba stils nebūs pieņemams, bija jau novembrī, kad deputāti balsoja par neuzticības izteikšanu pirmoreiz.

Prioritāte — slimnīcas sertifikācija un bibliotēkas remonts

Līvānu novada domes

priekšsēdētāja vietnieks, šobrīd pašvaldības vadītāja pienākumu izpildītājs, JĀNIS KLAUŽS pēc pirmajām domē pavadītajām darba dienām atzina, ka tas, kas valda domes vadības lietās, ir nosaucams vienā vārdā – purvs. — Šobrīd jau var skaidri pateikt, ka pie 39 000 latu zaudējumiem, ko domes budžetam radījis neveiksmīgais sporta zāles būvniecības konkurss, var pieskaitīt vēl 15 000 latu, kuri papildus nepieciešami, lai zāles būvniecību vispār varētu pabeigt. Projektā tas nez kāpēc nebija paredzēts. Būtiskākā iepriekšējā vadītāja kļūda bija ekonomiski neizdevīgu lēmumu pieņemšana, kas netieši skar katru novada iedzīvotāju, tādēļ V.Gercāna teiktais, ka strādāts esot pēc labākās sirdsapziņas, man nūdien nav ne saprotams, ne pieņemams.

Uz katra soļa sastopos ar to, ka bijušais vadītājs nav spējis deleģēt pienākumus saviem darbiniekiem, arī deputātiem, un no tā domes darbs ir tikai cietis. Pārsteidz domes arhaiskā grāmatvedības sistēma, kas būtībā ir kādreizējo kolhozu laiku līmenī. Nesaprotu, kāpēc vadītājs, pats izmantojot mūsdienu elektroniskās iespējas, nav parūpējies par tik elementārām lietām kā, piemēram, darbinieku algu kartes.

Negribu nākt ar paziņojumiem jau otrajā darba dienā, šobrīd ir jāstrādā, un mūsu galvenās prioritātes ir slimnīcas sertifikācija, kā arī bibliotēkas remonts, patlaban nav skaidrs, uz kurieni to būtu labāk pārvietot. Tāpat ir jāstrādā pie apjomīgā PHARE projekta, līgumi ir parakstīti, un darbs pie to realizācijas turpināsies.

G.Kraukle

Vai skolās dzers pienu?

Pirmajā plenārsēdē pēc Saeimas brīvdienām galīgajā lasījumā tiks izskatīts lēmuma projekts «Par iedzīvotāju ārstniecības nodrošinājumu valstī», kurā bērnu veselības profilaksei paredzēta arī programma «Skolas piens». Tā paredz, ka skolās noteikta vecuma grupas skolēniem būs iespēja ik dienas bez maksas saņemt pienu.

Pagaidām Preiļu rajonā viedokļi par šo programmu dalās. Ir ārsti, kas uzskata, ka piens var radīt veselības traucējumus. Ģimenes ārsts Jānis Petrāns

apgāz šādus priekšstatus. Viņš saka: «Tas būtu ļoti apsveicami, ja bērni skolās saņemtu pienu, vēl jo labāk, ja bez maksas. Piena produkti ar tajos esošo kalciju ir vajadzīgi absolūti visiem. Bērni pārlietu aizraujas ar neveselīgu pārtiku, lieto dzērienus un ēdienus ar glikozes sīrupu, kas satur hormonus, ēd importētās vistas, kuru barībai pievienoti hormoni. Paskatieties, kādi bērni izaug – fiziski nevarīgi, ar asimetrisku ķermeņa uzbūvi. Ja pret pienu ir alerģija, vai arī tas nemaz negaršo, bērniem var piedāvāt kefīru, paniņas. Uztura zinātnieki atspēkojuši nepamatotos uzbrukumus pienam, sieram

un sviestam, ka tie it kā palielinot holesterīna daudzumu asinīs. Tas nav tiesa. Bez tam bērni skolās saņems lieso pienu – ar 2,5 procentu tauku sastāvu, nevis trekno, kādu izslauc no govīm.»

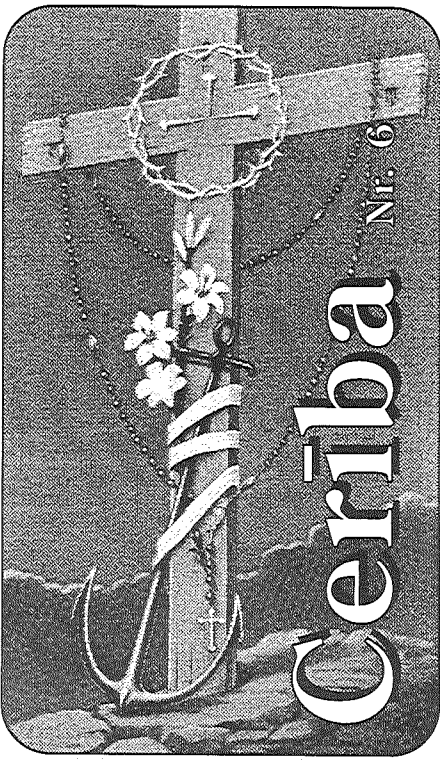
Piena programma darbojas jau daudzās pasaules valstīs, arī Igaunijā un Lietuvā.

Iespējamo piena programmas ieviešanu atbalsta arī Līvānu ģimnāzijas direktore Maija Kručiņa. Viņa savā ilgajā pedagoges praksē jau piedzīvojuši tāds laikus, kad jaunākajiem skolā bērniem bez maksas deva pienu. «Toreiz visi pienu dzēra labprāt,» saka Maija Kručiņa, «vai tagad to

dzers? Pašreizējie bērni ir kāri uz visādiem našķiem un pienu lieto mazāk. Vai mums nenāksies to izliet? Tomēr katrā ziņā tā ir vajadzīga lieta, un domāt par bērnu veselību nekad nav lieki. Piedāvājums varētu būt daudzveidīgs – kefīrs, paniņas. Tā kā mūsu skolā visas trīs ēdnīcas ir pašu un mēs neesam saistīti ar ēdināšanas firmām, mums nebūtu sarežģīti ieviest piena programmu. Visiem vajadzētu atgriezties pie veselīga uztura. Varētu būt arī citas programmas.»

Par programmas «Skolas piens» ieviešanu Saeimā paredzēts lemt 5. septembrī.

L.Rancāne

8. septembrī – Dievmātes dzimšanas svētkos

Uzluojot Jaunavu Mariju, pārņem siltums caur visu sirdi. Bērna sirds mūsos katrā jūt Mātes Marijas tuvumu katru dienu. Mēs pat neapzināti tiecamies pēc Viņas tuvuma. Mums pietrūkst Viņas tuvuma. Tikai Marijas klēpī mēs jūtamies droši. Mēs droši varam uzticēt visu sevi Marijai, kā to mums rāda pāvesta Jāņa Pāvila II piemērs, kurš visu sevi ir atdevis Marijas rokās caur devīzi – *Totus Tuos Maria*. Tas ir ļoti pārlicinošs piemērs katram no mums. Par to liecina viņa dzīve un bērna skatiens uz Jaunavu Mariju.

Tieši Jaunavas Marijas personā Dievs ir devis mums katram *garīgo Māti*. Viņš pats to ir veidojis un atzinis par cienīgu Kristus Mātes sūtībai. Dievmāte Jaunava Marija ir piemērs katrai sievietei – mātei. Viņa ir piemērs katrai sievietei – jaunavai. Viņa ir piemērs katram cilvēkam, jo pati ir tikai cilvēks. It visā, izņemot grēku.

Ir ļoti svarīgi meklēt patvērumu tur, kur norāda Tēvs caur Kristu Svētajā Garā. Un šis patvērumš ir tieši Jaunava Marija, kuras tikumus Debesīs apbrīno visi eņģeļi un svētie. Sātanam nepatīk, ja ejam pie Dievmātes. Viņš baidās no Dievmātes, jo viņa mūs sargā no viņa uzbrukumiem.

Dievmāte nav kristieša dzīves centrā, jo centrā ir Kristus. Bet Dievmāte ir vienmēr mums blakus. Viņa ir tā, kas mūs *nemitīgi pavada* ar savu Mātišķo mīlestību, kas nav nekas cits kā Dieva mīlestība. Viņa ir tā, kas palīdz mums atrast mūsu dzīves centru – Kristu un turēties pie Kristus. Dievmāte mums katram palīdz atrast Kristu savā un tuvākā dzīvē. Viņa ir Baznīcas Māte, kas esam mēs. Caur Viņas mātišķību Kristus mūs pievelk pie Sevis. Vēl vairāk, Viņš ir uzticējies visu Baznīcu Viņas aizbildniecībā, tāpat kā bija uzticējies Sevi.

Lai nebaidāties iet pie Kristus caur Mariju. Lai uzticāties Viņas gādībai pār mums katru. Tieši uzticība Marijai mūs veiksmīgi tuvina uzticībai Kristum. Jo, ja mazākais izniet no lielākā, tad kāpēc gan lai lielākais izslēgtu mazāko? Kas nav pret Kristu, tas ir par Kristu. Vidusceļa nav un nevar būt, jo Patiesība ir tikai viena, bet maldu daudz. *Vienaldzība Evāņģēlijā tiek pielīdzināta pretestībai*. Vienaldzība cilvēku sirdīs Kristum un Dievmātei sāp *visvairāk*. Pat tīri laicīgā nozīmē ņemot, vienaldzība pret otru ir *pretīga un sāpīga* katram no mums.

Lai esam karsti, bet lai neesam vienaldzīgi pret Kristu un līdz ar to pret Dievmāti. Dievmāte Marija, vadī mūs katru pie Tava Dēla Jēzus! Mēs esam Tavi bērni. Un Tu esi mūsu Māmiņa. Mēs Tevi ļoti milam un uzticāties Tev pilnībā.

Ivars Vigulis,
Rudzātu un Vanagu
Romās katoļu draudzes
prāvests

14. septembris – sv. Krusta paaugstināšanas svētki

Šie ir pēdējie gada svētki, kas tieši saistās ar mūsu pestīšanas simbolu – krusta zīmi. Baznīca iesaucās: «*O crux, ave, spes unica!*» (Ak, sveicināts krusts, vienīgā cerība!). Mēs godinām to, kas bija tajā piekalts – Jēzu Kristu, kas tādā veidā mums, ticīgajiem, kļuvis mīļš un dārgs.

Kad Baznīca 313. gadā atguva brīvību, tad ķeizara Konstantīna Lielā māte sv. Helēna devās uz Jeruzalemi, lai atrastu krustu, pie kura Jēzus nomira. Stāsta, ka tajā vietā, kur Jēzus tika piekalts, vēlāk pagāni bija uzcēlušī dieves Venēras statujas. Pēc ilgākas meklēšanas tur atrada trīs krustus un nedaudz tālāk uzrakstu, kas savā laikā bija piestiprināts pie Jēzus krusta. Tas bija rakstīts trijās valodās – latīņu, grieķu un ebreju – kas skanēja: Jēzus Nazarietis, jūdu ķēniņš. Lai atšķirtu Kristus krustu no pārējiem, Jeruzalemes bīskaps Makarijs sirsnīgi lūdza Dievu un pēc tam ar katru no tiem pieskārs kādai grūti slimai sievietei. Pirmo divu krustu pieskārsšanās neatstāja uz slimu nekādu iespaidu. Bet, kad tai pieskārs ar trešo krustu, sieviete pēkšņi kļuva vesela. To

uzskatīja par zīmi, ka tas ir īstais krusts, pie kura Jēzus mira. Krusta atrašanās vietā, Kalvarijas kalnā Helēna lika uzcelt greznu baznīcu, kur sudraba lādē tika uzglabāta daļa no svētā Krusta. Otro daļu tā nodeva dēlam Konstantīnam Lielajam. Šo daļu uzglabā Romā, sv. Krusta baznīcā.

Persijas ķēniņš Hosreos 614. gadā iekaroja Jeruzalemi un nolaupija šīs sv. Krusta relikvijas. Vēlāk Austrumromas ķeizars Heraklijs sakāva persiešus, un kā pirmas miera nosacījums bija, lai tie atdod sv. Krusta relikvijas, kas jau 14 gadus atradās Persijas rokās. 628. gadā tās tika atgūtas.

Pats ķeizars Heraklijs 629. gadā svinīgā procesijā uz saviem pleciem gribēja nest tās uz Kalvarijas kalna baznīcu. Bet tiklīdz viņš pie pilsētas vārtiem paņēma krustu, kaut kāds noslēpumains spēks atturēja no tā, un viņš nespēja paspēt ne soli. Tad Jeruzalemes patriarhs Zaharijs, kas gāja viņam blakus, sacīja: «*Kungs, tu nēsā savu ķeizara krāšņumu, bet Jēzus Kristus nesa krustu nabadzīgā tērpā; uz tavas galvas mirdz krāšņs kronis, bet Jēzus nesa ērkšķu kroni. Tu valkā dārgi izrotātas kurpes,*

bet Jēzus gāja basām kājām.»

Ķeizars mainīja savu apģērbu pret gandarīšanas apģērbu un tad varēja viegli relikvijas nogādāt savā vietā, kur atskatnēja ticīgo gavīles un pateicības lūgšanas par notikumu. Tas notika 629. gada 14. septembrī. No tā laika šis datums ir Krusta paaugstināšanas svētki.

«*Krusts man ir gaismas man ir gaismas man ir krusts*» — tāda ir Baznīcas devīze. Tas met gaismu izskaidrojumā un pamatojumā par cilvēku ciešanām, grūtībām, sāpēm, asarām un nopūtām. Tas ir mūsu ticības, cerības, mīlestības, spēka, izturības un laimes simbols. Un mūsu ciešanas varam skaidrot un pamatot no daudziem viedokļiem: kur cilvēks ziedo sevi, kur sods par grēkiem, kur cilvēks tiek pārbaudīts, kur dabas un cilvēka dvēseles sastrēgums, kur rūdās raksturs, kur garu padziļinā, kur izpērk vainu. Tādēļ prātnieks Paulsens saka: «*Ciešanas ir mūsu labākā skola. Tās mudina mūs atnest nolaidību un atsaluma laikā papildina enerģiju un ved pie augstiem, lieliem darbiem. Bez ciešanām nebūtu zinības, nebūtu mākslas, pat nebūtu nekādu amatu.*» Tāpēc krusts mums ir dārgs un svēts.

Tas redzams baznīcu torņos, virs altāriem, sādžu centros, liturgiskos apģērbos, uz lūgšanu grāmatu vākiem, dzīvokļos un mūža atdusas vietās kapos.

Kristum sekošanas grāmata atgādina: «*Kas grib Man sekot, lai aizliedzas sevi, lai ņem savu krustu un seko Man!*» (Mt.16,24).

«*Kāpēc tu vilcinies pieņemt krustu, ja tas tev atver durvis uz debesu Valstību? Krustā ir glābšana, krustā ir dzīvība, krustā ir aizsardzība pret ienaidniekiem, krustā ir mūžīgās laimes avots, krustā ir gara spēks, tikumu pilnība un svētuma piepildījums. Bez krusta nav dvēseles glābšanas un mūžīgās dzīves cerības. Ņem savu krustu un seko Jēzum, un sasniegsi mūžīgo dzīvi. Viņš gāja tev pa priekšu, nesdams*

Savu krustu, un Viņš ir miris, lai tevi izglābtu. Ja tu nomirsi kopā ar viņu, tad kopā ar Viņu tu arī dzīvo.» (Rom.6,8).

Pēteris Vilcāns,
Livānu sv. Erceņģeļa
Miķeļa Romas katoļu
draudzes prāvests, dekāns

Saticību un mīlestību jaunajā mācību gadā

1. septembris mūsu un daudzās citās valstīs ir mācību gada pirmā diena. Neskatoties ne uz tautību, ne uz ticību, bērni pulcējas skolā. Visu vasaru noilgojusies skola atkal satiek savus mīļos bērņus. **Sevišķi mīļi viņa satiek tos, kuri šogad pirmo reizi sper kāju pāri skolas sliekšnim. Arī viņi jūtas tā, ka nu vairs nav mazi. Tagad viņiem ir savs amats – skolēns. Viņu darba vieta ir klase, kur būs jāiegūst zināšanas, ko cenšas sniegt cienījamie pedagogi. No šodienas mazuļiem taču dienās iznāks priesteri, skolotāji, ārsti, zinātnieki...**

Svētajos Rakstos lasām pielīdzību par talentiem (*nau-das vienība*, red.) (Mt.25,14) Kāds kungs aizceļodams sauca savus kalpus un uzticēja viņiem savu mantu. Vienam viņš iedeva piecus talentus, otram divus talentus, trešajam – vienu. Tas, kurš bija saņēmis piecus talentus, laida tos apgrozībā un nopelnīja vēl piecus. Arī tas, kuram bija divi talenti, rīkojās tāpat un nopelnīja vēl divus. Bet tas, kurš saņēma vienu talentu, to ieraka zemē.

Pēc kāda laika saimnieks atgriezās un uzslavēja tos, kas bija laidušī talentus apgrozībā un guvušī peļņu. Bet rājienu saņēma vīrs, kurš talentu bija ieracis zemē.

Arī katram no mums Dievs ir devis talentus – mūsu spējas. Skola palīdz mums laist tās apgrozībā, palīdz iegūt zināšanas, lai mēs tās varētu pielietot dzīvē. Te daudz kas atkarīgs tieši no skolēna spējām, no viņa centības un labas gribas.

Gandrīz visos mūsu zemes dievnamos 1. un 2. septembrī notika dievkalpojumi, lai izlūg-

tos Dieva svētību skolotājiem un audzēkņiem jaunajā mācību gadā. Sv. Raksti saka: «*Ja kungs neceļ namu, tad veltīgi darbojas tie, kas to neceļ.*» (Ps.126)

Skola ir gaismas nesēja tautā. To vienmēr ir sapratusi Baznīca un norūpējusies par tautas izglītību. Pirmā skola, ko atvēra Latgalē, bija Daugavpīlī. To dibināja tēvi jezuiti 1625. gadā. Arī vēlāk pie daudzām baznīcām bija skolas. Tur mācīja dažādus priekšmetus, tajā skaitā arī ticības mācību.

Arī pašlaik vairākās skolās ir ticības mācības stundas. Tas ir ļoti svarīgi priekš bērņa, jo palīdz pazīt Dievu un arī viņa likumus. Tas ir pamats tikumiskai dzīvei.

Voldemārs Ancītis «Senču kalendārā» 2002. gadā raksta: «*Esmu pārliecināts, ka Dievs grib, lai mēs visi būtu mācīti un izglītoti. Lai mēs neticētu Dievam aiz savas nezināšanas, lai mēs neticētu tādēļ, ka esam nesaprašanās, bet gluži pretēji – tādēļ, ka esam zināši, ka esam iepazinuši Dieva pasauli un atskārtuši, cik tā dižena un skaista.*»

To, ka mums labi jāpazīst ticības patiesības, lai izpēstītu savu dvēseli, saka pats Kristus: «*Ko tas līdzēs cilvēkam, ja viņš iemantos visu pasauli, bet savā dvēselē cietīs zaudējumu?*» (Mat.16,26)

Katram ir jāsaprot, ka bez izglītības mēs šodien nevaram izdzīvot. Nežēlīgajā dzīves cīņā izredzes netikt uzvarētiem būs vienīgi tiem, kas būs attīstījuši savas spējas. Kurš savu skolas laiku būs noslinkojis, tas dzīves cīņā būs zaudētājs.

Mums ir jāatceras, ka esam maza tauta. Mēs nevaram pārspēt citas tautas ne ar savu ekonomiku, ne ar bruņotajiem spēkiem. Mūžībā aizgājušais mūsu zemes bīskaps Vilhelms Nūks 1990. gadā bīskapu si-

nodē Romā teica: «*Ja citi var pajauties uz kaujas ratiem un zirgiem, uz savu spēku un cilvēcīgo mantu bagātību, tad mums kā mazai tautai visvairāk jācer uz gara un ticības spēku.*» («Svētdienas rīts», 1990. gada 21. oktobris)

Lielā nozīme skolā bija un būs skolotājam. Viņš ir kā mākslinieks, kas ne uz audekla veido skaistu portretu, bet gan jaunajās dvēselēs. Tas no skolotāja prasas ne tikai zināšanas, bet arī mīlestību, reizēm arī upuri. Vairbūt dažī to sapratīs un novērtēs tikai pēc gadiem.

Džeka Kenfilda un Marka Viktora Hensena grāmatā «*Kā cāļa zupa dvēselei*» lasāms šāds piemērs.

Kāds koledžas profesors lika saviem socioloģijas kursa klausītājiem doties uz Baltimoras nabadzīgajiem kvartāliem un sastādīt 200 jaunu zēnu dzīves apstākļu novērtējumu. Viņiem lūdza arī uzrakstīt katra zēna nākotnes prognozi. Visos gadījumos studenti bija uzrakstījuši frāzi: «*Viņam nav nekādu izredžu.*» Pēc divdesmit pieciem gadiem šos pētījumus atrada kāds cits socioloģijas profesors. Viņš lika saviem studentiem novest pētījumus līdz galam un uzziņāt, kas noticis ar šiem zēniem. Studenti atklāja, ka 20 zēni ir aizbraukuši vai miruši, bet 176 no atlikušajiem

180 ir guvuši ievērojamus panākumus kā juristi, ārsti un biznesmeņi.

Profesors bija ļoti pārsteigts un nolēma pamatīgāk iedziļināties šajā lietā. Par laimi, visi apsekotie vīrieši dzīvoja turpat Baltimorā un viņš katram varēja uzdot jautājumu: «*Kā jūs izskaidrojat savus panākumus?*» Visos gadījumos viņš saņēma dziļi izjustu atbildi: «*Mums bija skolotāja.*»

Šī skolotāja vēl bija dzīva: profesors viņu uzmeklēja un pajautāja vecajai, taču vēdzīvesprieka pilnajai lēdijai, kādu brīnišķīgu formulu viņa izmantojusi, lai izrautu šos zēnus no nabadzīgo kvartāla un iedvesmotu uz panākumiem.

Skolotājas acis iemirdzējās un lūpās uzplauka laipns smaids.

— Tas patiešām ir ļoti vienkārši, — viņa teica. — Es milēju šos zēnus.

Jaunajā mācību gadā gribu vēlē, lai katrs laiž apgrozībā Dieva dotos talentus, lai ģimenes un skolās valdītu saticība un mīlestība!

Jānis
Stepiņš,
Preiļu
Romās katoļu
draudzes
prāvests,
dekāns

Studenta lūgšana (sv. Akvīnas Toms)

Marija, gaišās mīlestības Māte, pateicoties tavām lūgšanām daudzi neattapīgi un tumši cilvēki ir brīnumainā veidā pieņēmušies gudrībā un svētumā. Es izvēlos Tevi par savu studiju vadītāju un aizbildni. Es pazemīgi lūdzu, savā patiesi mātišķās mīlestības maigumā un, vēl jo vairāk, tās Mūžīgās Gudrības dēļ, kas pieņēma no Tevis cilvēcīgo miesu un apdāvināja Tevi visvairāk par visiem svētajiem ar garīgu izpratni, izlūdz man to pašu Svētā Gara dāvanu, lai es vienmēr spētu uztvert ar savu prātu, saglabāt atmiņā un vairot ar savu runu un darbiem visu to, kas dara godu Tev un Tavam Dievišķajam Dēlam, kā arī visu to, kas vedina uz veselīgu dzīvi šeit un mūžībā. Amen.

Kas ir pāvests un kā notiek pāvesta vēlēšanas?

Vārds «pāvests» atvasināts no grieķu vārda *papas* – tēvs un grieķu Baznīcā tā sauc arī bīskapus. Tagad par pāvestu sauc tikai Baznīcas galvu. Kopš pāvesta svētā Gregora Lielā (604) laikiem pāvests sevi sauc par «Dieva kalpu kalpu» (*Servus servorum Dei*). Pāvesta svētā amata dēļ viņu sauc arī par Svēto Tēvu. Kā svētā Pētera pēctecis pāvests nesā Zvejnieka gredzenu.

Sākumā pāvestu vēlēja apkārtējie bīskapi, priesteri un ticīgie. Lai novērstu valdnieku iejaukšanos pāvesta vēlēšanās un citas nebūšanas, pāvests Nikolajs II noteica, ka pāvestu ievēl kardināli (1059. gadā). Vienpadsmitais Vispārējais konciils Laterānā 1179. gadā noteica, ka ievēlēšanai par pāvestu attiecīgajam kandidātam jāsaņem vismaz divas trešdaļas no klātesošo kardinālu balsu skaita. Pāvesta vēlēšanas notiek atsevišķās telpās, tā sauktajos «konklāvos». Var būt tikai viens likumīgs pāvests.

Baznīcas labākas pārvaldes nolūkos ir dibinātas atsevišķas pārvaldes iestādes, kuras sauc par kongregācijām (līdzīgi kā valsts pārvaldei ir dibinātas ministrijas).

Pāvesta raksti, kuri kārtoti svarīgas Baznīcas lietas, saucas *bulļas*. Mazāk svarīgas lietas raksti saucas *breves*.

Apkārtraksti, kas paredzēti visiem bīskapiem, saucas *enciklikas*.

Sakaru uzturēšanai ar citām valstīm pāvests nozīmē nuncijus jeb sūtņus. Arī attiecīgo valstu pārstāvji pie pāvesta ir kā sūtņi.

Sākot ar 756. gadu, pāvestam bija sava valsts, un viņš tādēļ bija ne tikai Baznīcas galva, bet arī pāvesta valsts galva. 1870. gadā Itālijas revolucionārā valdība atņēma pāvestam viņa valsti. Par protesta zīmi pāvests kopš tā laika nekur neizgāja no savas rezidences. 1929. gada 11. februārī pāvests noslēdza ar Itālijas valdību Laterāna līgumu, ar ko tika dibināta Vatikāna valsts (tās platība – 0,44 kvadrātkilometri). Tagad pāvests ir Kristus Baznīcas galva un Vatikāna valsts galva. Viņš kā suverēns – kaut arī ļoti mazas – valsts galva, var brīvi uzturēt sakarus ar visas pasaules tautām un ticīgajiem, neatkarīgi no Itālijas valdības.

Krakovas arhibīskaps kardināls Kārlis Voītila par pāvestu Jāni Pāvilu II ievēlēts 1978. gada 16. oktobrī. Tā paša gada 22. oktobrī, svinīgi stājoties amatā, viņš lika ticīgajiem pie sirds plaši atvērt durvis Kristum, tādā veidā pieprasot lielāku dedzību garīgajā dzīvē. Viņš pats rāda priekšzīmi, nenogurstoši darbotamies.

Pildīs savu pienākumu līdz galam

Savas devītās Polijas vizītes pēdējā dienā Romas pāvests Jānis Pāvils II aplūsināja baumas par savu iespējamo atkāpšanos no amata, lūdzot Dievu «dot viņam fizisko un garīgo spēku veikt savu misiju līdz galam».

Tā pāvests sacījis 400 gadu vecajā Kavalrijas Zebzīdovskas klosterī, kas atrodas netālu no viņa dzimtajām mājām Vadovicē pie Krakovas. Šis pilsētas kardināls viņš bija līdz 1978. gadam, kad tika ievēlēts par pāvestu. Šajā pilsētā aizritējuši pāvesta studiju gadi, tajā viņš savulaik iesvētīts garīdznieka kārtā un atbalstījis mierīgu pretošanās komunistiskajai iekārtai.

Pēdējā laikā izskanējuši minējumi 82 gadus vecā un slimā pāvesta iespējamo atkāpšanos. Parkinsona slimības dēļ viņam ievērojami trīc rokas un runā ir kļuvusi neskaidra.

Katoļu baznīcas 2000 gadu ilgajā vēsturē tikai viens pāvests ir brīvpriēģi atkāpies no amata, bet citi to turpinājuši pildīt līdz savai nāvei. Tomēr baznīcas likumi atļauj pāvestam atkāpties no amata, publiski nepaziņojot šāda lēmuma iemeslu.

18. augustā pāvests Krakovā uzrunāja aptuveni 2,7 miljonus cilvēku. «Cilvēki dzīvo, baidoties no nākotnes,

no tukšuma, no ciešanām un iznīcības,» sacīja Jānis Pāvils II. Atsakoties no ģimeniskām vērtībām, cilvēks noraida dievišķos likumus un mēģina aplūsināt Dieva balsi sevi. Pāvests mudināja veidot mīlestības civilizāciju un izjust līdzjūtību kā radošu spēku, kas spēj dziedēt visas kaītes un novērst visas briesmas. Krakovas Bloņas parka plavā, kur pāvests noturēja misī, bija ieradušies katoļu svētceļnieki no 16 valstīm, pat tādām zemēm kā Uzbekistāna un Vjetnamā. Dievkalpojumā bija klāt arī vairāku valstu vadītāji, ieskaitot Polijas prezidentu Aleksandru Kvasņevski, Lietuvas prezidentu Valdu Adamku un Slovākijas prezidentu Rūdolfu Šusteru.

Lai gan garais dievkalpojums karstajā vasaras dienā prasīja pāvestam daudz spēka, tomēr šķiet, ka ciešošanās dzimtenē nākuši par labu viņa vājajai veselībai un vismaz uz laiku atbīdījuši malā kaītes, kas viņu moka.

Kaut gan nereti tiek izteikts pieņēmums, ka tas ir viņa pēdējais brauciens uz Poliju, Jānis Pāvils II centās ar smaidu kļēdēt šādu noskaņu, solot atgriezties atkal, ja vien tāda būs Dieva griba. «Mēs redzēsīmes atkal – bet tas ir vienīgi Dieva rokās,» viņš sacīja.

Vēstures dati liecina, ka Līvānus dibinājuši Līvenu dzimtas piederīgie. Viņu dzīslās ritēja senā Vidzemes kunga Kaupo asinis. Kaupo, braukdamas uz Romu, bija iecelts par sv. Romas ķeizarvalsts bruņinieku ar vārdu «Līve». Viņa pēcnācēji saucās «Līveni». No Līvenu cilts bija cēlušies ar Korfi, kuriem piederēja īpašumi Feimaņos, Pušā. 1677. gadā Līvāni pārgāja Pociju rokās. Nākamajā gadā Leonards Pocijs uzcēla Līvānos pirmo koka baznīcu katoļiem. 1685. gadā šo baznīcu iesvētīja bīskaps M. Poplavskis sv. Miķeļa Ercenģeļa godam.

Ticīgais poļu magnāts Pocijs par baznīcas celšanu Līvānos rūpējās tāpēc, ka Līvāni atradās tālu aiz lieliem mežiem un katoļu priesteriem bija grūti uzmeklēt tik tālu dzīvojošos ticīgos. Līvānos dzīvoja pasaulīgie priesteri. Piemēram, ir zināms 1685. gada 17. janvāra tiesas spriedums par Līvānu muižkungu Korfu un katoļu prāvestu Voiceku Petraseviču. Petrasevičs sūdzas par Korfu. Tiesa nolēmj, lai muižkungs Korfs lūdz bīskapu Viļņu nozīmēt Līvānos citu prāvestu Petraseviča vietā.

Jezuitiem Līvānos nebija pastāvīgas misijas, kā citos Latgales centros. Jezuiti tikai pa laikam izbrauca, lai apkalpotu ticīgos un mācītu tiem kristīgas patiesības. Līvānos misionāri brauca no Vārkavas jezuitu misijas, kur tiem bija pastāvīgā misija. Seno Līvānu draudzes hronikā rakstīts, ka līdz 1760. gadam Līvānus apkalpojuši Vārkavā dzīvojošie priesteri. Tie

bija jezuiti no tā sauktās «Līvijas misijas».

1758. gadā Līvānos ar draudzes locekļu atbalstu vecās baznīcas vietā uzcēla jaunu koka baznīcu. Šo dievnamu iesvētīja Mogiļovas palīgbīskaps Jānis Benislavskis. Tātad pirmā Līvānu baznīca pastāvēja no 1678. līdz 1758. gadam – 80 gadus. Otrā baznīca pastāvēja un darbojās ilgāk – līdz 1861. gadam, 103 gadus.

Prāvesta uzturēšanai Pocijs ar testamentu novēlēja 40 desetinas no Līvānu muižas un lielas platības Jersikas novadā. Baznīcai piederēja 2000 hektāri meža, 1000 hektāri aramzemes, tas ir, visa Jersikas muiža. No 1798. gada līdz 1803. gadam muižā dzīvojis infulāts Berents (augstākā persona pirms bīskapa). Muižā viņam piederējusi koka kapliča. Berentam bijuši padoti arī ap 600 zemnieku.

Ap 1860. gadu baronu Korfu pēcnācēji atņēma baznīcai zemi un atstāj tikai četrus hektārus. Šie baroni, kas bija luterticīgie, 1861. gadā no dolomīta akmens uzbūvē pašreizējo Līvānu katoļu baznīcu. Baznīca celta uz vecās kapsētas zemes. Prāvests Stefanovičs mēģinājis baznīcas zemi dabūt atpakaļ, bet bez panākumiem. Arī būvējot dzelzceļa līniju Daugavpils – Rīga, baznīcai atsavināja zemi, par ko prāvestam Godlevskim samaksā 8000 rubļus. Šo naudu izlieto baznīcas iekšpuses apdares darbiem.

Baznīca celta ar vienu torni pie ieejas. 1903. gadā prāvests U. Trešs par Korfu un draudzes locekļu līdzekļiem tornim abās pusēs pie-

būvē kapličas. Tā baznīca tika paplašināta par 60 kvadrātmetriem.

Līdz Pirmajam pasaules karam Līvānu baznīca bija bagātīgi rotāta. Tai bija 12 altāri un ornamentiem rotātas sienas. Pirmā pasaules kara laikā Līvāni un līdz ar to arī katoļu baznīca atradās vācu lielgabalu uguns joslā. Uz baznīcu tikuši izšauti ap 1000 šāviņu, tāpēc dievnams stipri izpostīts. 1918. gadā par Līvānu draudzes prāvestu tika iecelts Ā. Vizulis, viņa uzdevums bija atjaunot izpostīto baznīcu. To viņš tiešām arī izdara, tomēr darbi dievnamā turpinās vēl ilgu laiku. Piemēram, 1930. gadā baznīcai iegādājās zvanus, pēc pāris gadiem ievilkā pat elektrību, 1936. gadā tika iesvētītas jaunās ērģeles, kuras uzstādīja Kolbes firma Rīgā. Vēlāk ar akmeņiem tika nostiprināts no kokiem apstādīts Daugavas krasts, lai upes ūdeņi palu laikā neizskalo zemi baznīcas dārzam, tā radot briesmas arī baznīcas mūriem.

Līvānu draudzē vecākās bijušas mirušo metriku grāmatas, kas zināmas no 1811. gada, bet jaundzimušo – no 1820. gada. Mirušo grāmatās bieži runāts par dažādām epidēmiskām slimībām. Kā nāves cēlonis fiksēts arī vecuma nespēks, drudzis, plaušu karsonis, dizentērija, vātis, dilonis, bakas, dzemdības. Piemēram, 1812. gads, kad notika Napoleona karagājiens, Līvānu draudzē nekādas sekas neatstāja. Turpretī 1813. gads, kad franču armija atkāpās, ticis atzīmēts ar lielu mirstību tīfa dēļ.

Ceļojums pie Dievmātes

Mūsu svētceļojums uz Aglonu no Preiļu Romas katoļu baznīcas sākās 12. augusta rītā. Piedalījāmies sv. Misē, pēc kuras saņēmām svētību no dekāna Jāņa Stepiņa. Atbalstu sniedza tas, ka dekāns mūs pavadīja un visu svētceļojuma laiku interesējās par mums.

Grupā bijām 40 cilvēki, pārsvarā jaunieši. Gandrīz visi uz Aglonu kājām devāmies pirmo reizi. Gājiena vadītāja bija katehēte Anna Vilcāne. Viņas mazmeitiņas grupā bija jaunākās dalībnieces, tikai septiņus gadus vecas, bet gājiena vecākajai dalībniecei L. Mūrniecei bija 65 gadi. Dažos brīžos lūgšanās klāt bija arī Garīgā semināra audzēknis Igors Utenkovs.

Svētceļojuma laikā mēs lūdzāmies par sevi, par draudzi un par visu Latviju, dziedājām Rožukroni

un garīgās dziesmas. Par mīlāko dziesmu mūsu vidū kļuva «Esi sveicināta...», ar kuru arī sasniedzām savu galamērķi – Aglonas bazilīku.

Svētceļojuma laikā nakšņojām Aizkalnes pamatskolā (direktore M. Lozda), bet Aglonā – V. Brūvera privātmājā, pusdienas mums pasniedza V. Kotānes mājā. Ierodoties Brūvera namā, ar savu klātbūtni mūs pagodināja arī dekāns Stepiņš. Iepriecināja viņa pasniegtās dāvanīgas (svētbildes) gan mājās saimniekiem, gan gājiena dalībniekiem. Mīļš paldies viņam par garīgo atbalstu!

Solvīta Mičule un Mārtiņš Rudzāts 14. augustā svētceļnieku sagaidīšanā pieteica mūsu grupu Aglonas bazilīkā. Bet gājiena dalībnieki Diāna Vilcāne un Kristiāns Leons svētkos saņēma Iestiprināšanas sakramentu. 15. augustā Diāna un Kristiāns pasniedza

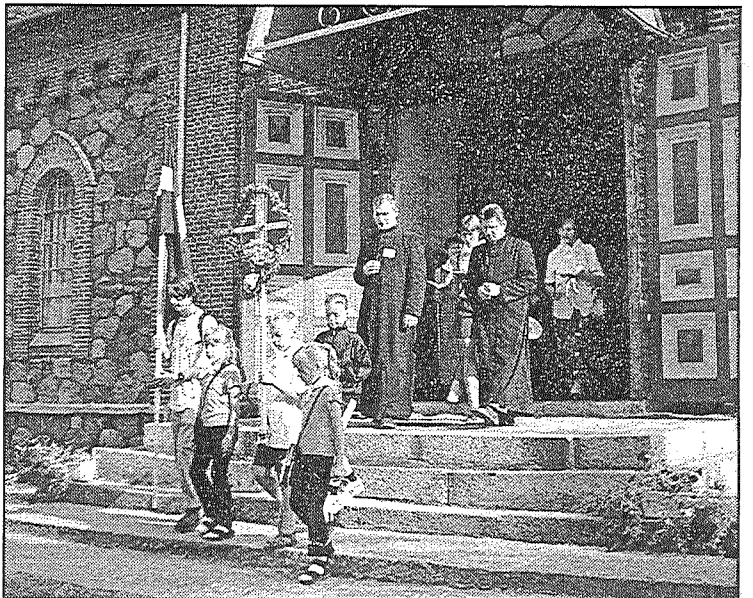
upurdāvanas – sieru un ziedus no Preiļu draudzes.

Mūs iepriecināja, ka Dievmātes svētkos Aglonā pirmo reizi piedalījās arī mūsu valsts prezidente Vaira Vīķe-Freiberga. Viņas teiktie vārdi bija tik patiesi un aizkustinoši, ka man acis pat sarīvēs asaras.

Sakām paldies visiem, kas mūs atbalstīja un sniedza palīdzību svētceļojuma laikā, – firmai «Jata», «Hansabankas» kolektīvam, īpaši Zinaīdai Vilcānei (par ēdienu sagādāšanu), Ilmāram Meluškānam, Jānim Teilānam, Antonam un Marianam Určiem.

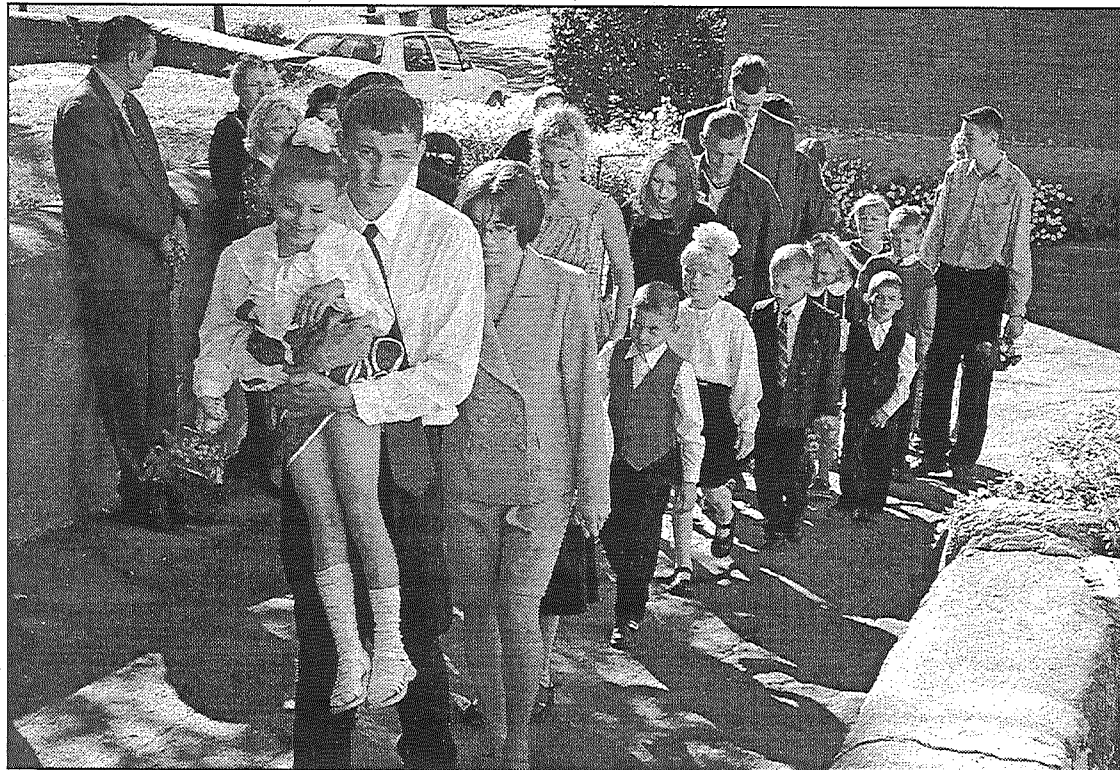
Svētceļojums mūs Māras Zemes Karaliene mums deva gara stiprumu un svētību, kā arī daudz jaunu draugu. Aicinu visus vairāk lūgties un doties pie Dievmātes.

I. Leitāne, LU studente, svētceļojuma dalībniece

● Svētceļnieku grupa dodas ceļā no Preiļu Romas katoļu baznīcas.

Jaunā mācību gada sākums Aglonas skolās: ar svētību, ar zirgu un poniju, ar Salatēti

● Aglonas internātskolas 1. un 12. klases skolēni kopīgi iezvana jauno mācību gadu, skandinot ar pilādžu čemuru rotātu zvānu.

Sis skolas audzēkņi jau ceturto mācību gadu pēc kārtas uzsāka bez sava skolas jumta virs galvas. Internātgimnāzijas audzēkņi mācās no Jaunaglonas arodvidusskolas irētās telpās, bet par skolas vajadzībām izremontētās ēkas piederību joprojām turpinās tiesas process ar Aglonas baziliku. Neraugoties uz samērā nepiemērotajiem mācību apstākļiem, Aglonas internātgimnāzija pagājušajā mācību gadā tika akreditēta uz trim gadiem. Skolas kolektīvs cer, ka šogad tiesas process beigsies, skolas ēka tiks nodota ekspluatācijā, un ir apņēmības pilns trūcīgo ģimeņu bērniem un bāreņiem, kas šeit ieradusies no Rēzeknes, Balvu, Daugavpils, Krāslavas un Preiļu rajona, paralēli mācību priekšmetu apguvei iemācīt dzīves prasmes, prast iejusties šajā skarbahā pasaulē.

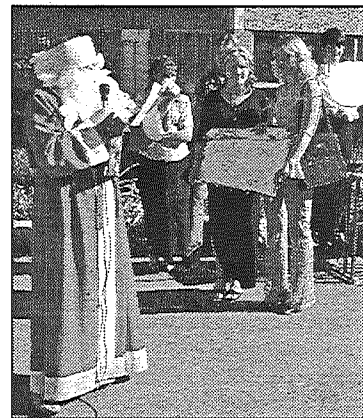

● Stalta meļņa mugurā, plandot daudzkrāsainajiem svārkjiem, pie Aglonas internātgimnāzijas audzēkņiem ieradās Rudens vēstnese ar dāvaniņām pirmklasniekiem, kā arī jaukiem pārsteigumiem pārējai skolas saimei.

● Jaunaglonas arodvidusskolas pedagogu kolektīvs septembrī sāk ar apņēmību savas zināšanas nodot visiem 325 skolas audzēkņiem, starp kuriem 120 ir pirmkursnieki, kas ieradusies no vairākiem Latgales rajoniem. Audzēkņi apgūs izglītības programmas: autotransports, lauksaimniecības tehnika, ēdināšanas serviss, tūrisma pakalpojumi, zemessardze, policijas darbs, lauksaimniecība, koka ēku celtniecība. Skola šajā gadā paredzējusi prioritāti koka ēku celtniecības un policijas darba programmu materiālās bāzes pilnveidošanai.

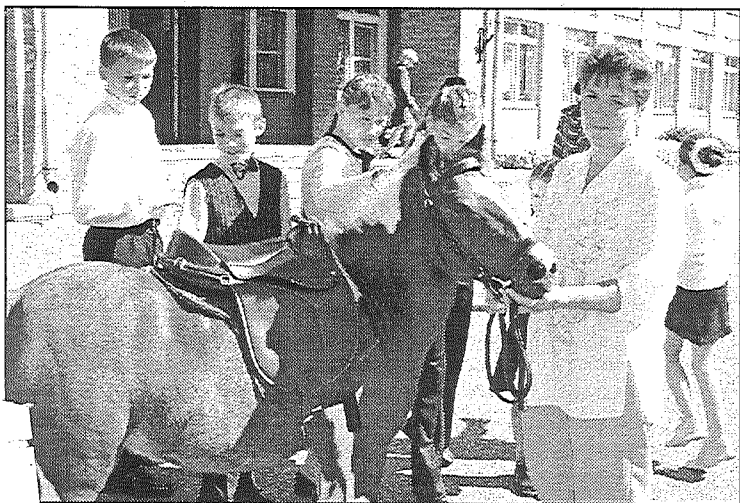
● Aglonas vidusskolas 10.c klase un audzinātāja Lilija Meldere (otrajā rindā otrā no kreisās) mācību gada sākuma pirmo dienu un pirmo audzināšanas stundu veltīja tam, lai jaunie vidusskolēni, kas absolvējuši 9. klasi Rušonas pamatskolā, Aglonas katoļu ģimnāzijā, internātgimnāzijā, kā arī vidusskolā, iepazītu viens otru un skolas prasības. Būt vidusskolēnam, pirmkārt, nozīmē daudz lielāku slodzi, otrkārt, jāspēj pašiem patstāvīgi mācīties, uzsverā skolotāja.

● No vasaras miega nejausi uzmodies un interneta mājas lapā kaut ko izlasījis par jauno gadu, Salavectēvs steigšus ķēra pēc dāvanu maisa un žagariem, un devās ceļā. Par lielu uzjautrinājumu klātesošajiem viņš nokļuva Jaunaglonas arodvidusskolā. Kad kļūdišanās noskaidrojās, divainais cemiņš atkāpās ar godu, dalot balvas, apsveicot 2. septembri un arī piedraudot ar rikstēm.

● Aglonas katoļu ģimnāzijā pēc svinīgā mācību gada sākuma skolēni, skolotāji un vecāki pulcējās skolas kapelā, kur notika Dievkalpojums. Priesteris Aivars Kursīts deva svētību skolēniem, kā arī vadīja lūgšanas, lai visam skolas kolektīvam būtu veiksmīgs mācību gads.

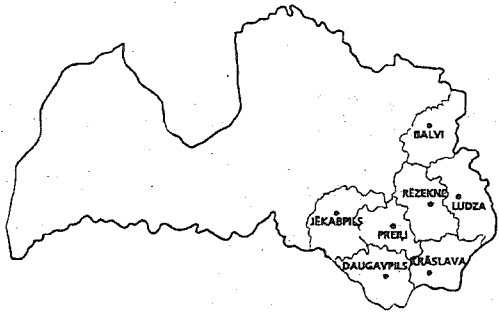
L.Rancāne
Foto: M.Rukosjuvs

● Aglonas vidusskolas direktors Feoktists Pušņakovs izteica prieku par to, ka pirmajā mācību dienā skolu tik kuplā skaitā apmeklēja jaunie skolēnu vecāki. Savukārt jaunāko klašu skolēni ar savu mātiņu vizinājās Ineses Survilas (attēlā no labās) ponimugurā.

KAIMIŅU RAJONOS

Pirmie darba augļi ceļā pēc Briseles naudas

Malnavā izbaukuma sēdē pulcējās Latgales Attīstības padome. Malnava par šī pasākuma vietu netika izvēlēta nejauši, pēc sēdes notika visu 23 no Latgales ienākušo projektu prezentācija, kuri pretendējuši uz Eiropas Savienības ekonomiskās un sociālās izlīdzināšanas pasākumu programmas finansējumu. Malnavas pagasta iesniegtais projekts ir to septiņu skaitā, kas tika atbalstīts. Malnavieši, piedāvājot projektu, kas paredz gatavot Latgales reģiona tranzīta industrijas darba tirgum automehānikas speciālistus, spēja no Latgalei atvēlētajiem 6,8 miljoniem eiro piesaistīt pusmiljonu.

«Ludzas Zeme»

JĒKABPILS RAJONĀ

Grib atdalīt Krustpili un Jēkabpili

Piecas Daugavas labā krasta pašvaldības iesniegušas Pašvaldību lietu pārvaldē lūgumu piešķirt līdzekļus apvienošanās projekta izpētei. Ja pētījums uzrādīs labus rezultātus, var izveidoties Krustpils novads. Dotācija apvienošanās projekta izpētei būs 10 000 latu.

Bez tam aktīvu darbību sākusī arī Krustpils pilsētas statusa atjaunošanas iniciatīvas grupa. Triju vīru (divi bijušie Jēkabpils domes deputāti un viens Kūku pasta iedzīvotājs) parakstīts ieteikums par pilsētas statusa atjaunošanu Krustpilij jau pirms mēneša iesniegts Jēkabpils domē. Ja aktivisti domē neko nepanāksot, tad iešot tālāk. Patlaban juristi pētot iespējas vērsties Satversmes tiesā, lai tā pasludina par Satversmei neatbilstošu pirms 40 gadiem pieņemto Latvijas PSR Augstākās Padomes prezidija dekrētu, ar kuru Krustpils un Jēkabpils tika apvienotas.

Jēkabpils rajona padomes attīstības plānošanas un investīciju nodaļas vadītāja Inese Vitola abu pilsētu atdalīšanu vērtē negatīvi, ja Jēkabpilij būtu izredzes iekļūt

administratīvi teritoriālā iedalījuma projektā iezīmēto 10 lielāko pilsētu grupā. Tas dotu Jēkabpilij vairāk finanšu un plašāku pakalpojumu klāstu. Savukārt, ja Jēkabpils neiegūs šo statusu, tad Krustpils pilsētas atdalīšanās Krustpils novadam var būt ieguvums.

Kalsnavieši cer uz parāda atmaksas termiņa pagarinājumu

Pagājušajā nedēļā SIA «Rīga Bestsprit» nebija sagatavojis nepieciešamos dokumentus, lai VID varētu uz gadu atlikt uzņēmuma parāda segšanas termiņu. Ja VID no SIA «Rīga Bestsprit» šos dokumentus saņemtu, tad ražotājs varētu dabūt prasīto parādu atmaksas termiņa pagarinājumu.

Taču SIA «Rīga Bestsprit» ir Kalsnavas rūpnīcas nomnieks, tai nekas nepieder, tās pamatkapitāls ir vienīgi 100 000 latu. Rūpnīca ar zemi un iekārtām pieder SIA «Lako». Rūpnīcas darbinieki ir pārliecināti, ka neviena banka nedos uzņēmumam vajadzīgo garantiju, un līdz ar to parāda atmaksas pagarinājuma nebūs. Patlaban rūpnīca nestrādā, ar gatavo produkciju esot pilnas noliktavas.

Būvēs atpūtas kompleksu

Jēkabpils dome atļāvusi i/u «Šans» atpūtas kompleksa būvniecību Radžu ūdenskrātuves rietumu krastā uz pašvaldības zemes. Tur paredzēts uzcelt viesu māju, kempingu, bērnu spēļu laukumu, ierīkot pludmali un mini golfa laukumu, kā arī laivu piestātni un atpūtas nojumes. Savukārt SIA «Vikonts A» Kena parkā plāno būvēt kafējnicu un ierīkot publiski pieejamu bērnu spēļu laukumu. Šiem plāniem iebligst domes deputāts Dainis Dzēvītis, kurš uzskata, ka Kena parks ir ļoti izdevīga vieta, un ka būtu nepieciešams izstrādāt visa parka perspektīvās apbūves skici, jo šajā gadījumā publiskā apspriešana esot tikai pielāgošanās konkrētu uzņēmēju iniciatīvai.

Grūtībās lauksaimniecības kooperatīvs

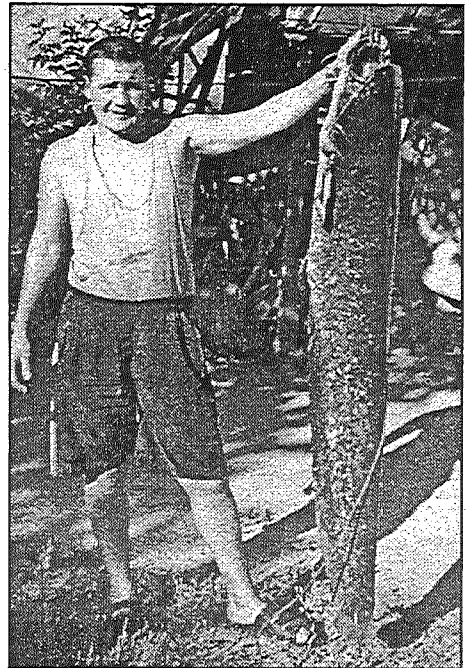
Krustpils pagasta kooperatīvās sabiedrības «Motors» paju turētāji ir satraukti, jo uzņēmums esot tuvu bankrotam, tam iekrājušies nodokļu parādi, bet vadītāja izvairoties runāt ar kooperatīva

dalībniekiem. Kooperatīva vadītāja Lidija Skrimble atzina, ka uzņēmums tiešām ir neapskaužamā situācijā. Tehnika tagad ir nolietojusies, bet paju īpašnieki pieprasa naudu par pirms 10 gadiem ieguldītajām pajām. Taču naudas nav, jo arī peļņas kooperatīvam neesot, tādēļ vienīgais, kas atliek tā dalībniekiem, kuri jūtas kaut kādā veidā apkrāpti, esot griezties tiesā.

Zandarta vietā – milzu samu

To, ka Latvijas ūdeņi joprojām ir bagāti ar zemūdens valstības milzu iemītniekiem – samiem, apstiprināja jēkabpilietis Igors Kiseļovs, kurš naktī uz 21. augustu Daugavā augšpus Jēkabpils bija nozvejojis 25 kg smagu samu.

Kā pastāstīja Igors, šis viņam šogad nebūt nav pirmais noķertais samis, taču lielākais gan – iepriekšējie bijuši no 9 līdz 17 kg smagi. 20. augusta vakarā mak-

● Igors ar savu iespaidīgo lomu – 25 kg smago samu, kas fotogrāfam pozēja, vēl būdams dzīvs.

šķernieks ar laivu devies zandartu nakts medībās, tādēļ nav gaidījis, ka māneklis – gumijas zivtiņu – iekāros tāds milzu ūsainis. Apmēram pēc 7-8 minūšu ilgas cīņas samu tomēr izdevies pievārtēt un iecelt laivā.

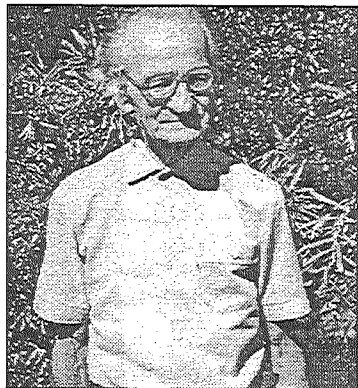
«Brīvā Daugava»

BALVU RAJONĀ

Kartupeļu maģistrs

Augustā savu astoņdesmito dzimšanas dienu atzīmēja Balvu rajona agronoms, kartupeļu audzēšanas speciālists Vasilij Kuzmins. Otrās maizes audzēšanas nianšu pētīšanai viņš atdevis vairāk nekā trīsdesmit savas dzīves gadus un par šo darbu ieguvis maģistra un zinātņu doktora grādu.

Sešdesmitajos gados toreizējās padomju saimniecības «Balvi» tīrumos viņš izmēģinājumus veica lielās platībās. Zinātnieka vadībā tika izmēģināti dažādi mēslošanas, kopšanas paņēmieni, pētīta kartupeļu šķirņu piemērotība vietējiem apstākļiem. 1975. gadā, pamatojoties uz šo pētījumu rezultātiem, Vasilij Kuzmins aizstāvēja zinātņu kandidāta disertāciju. Taču ar to pētniecības darbs neapstājās. Viņš turpināja pētīt dažādu, pa-

● Vasilij Kuzmins divkārt bijis izvirzīts Triszvaigžņu ordeņa saņemšanai, tomēr nepārdzīvo, ka to nav saņēmis. Nav jau svarīgs ordenis, viņš saka, bet tas, ka zināšanas var pielietot praktiski.

matā organisko, mēslojumu pielietošanu, kalpošanas materiālu izmantošanu, veica izmēģinājumus ar augu seku.

Pēc tam zinātnieks sāka pētīt un salīdzināt dažādas kartupeļu šķirnes. Tajos gados viņa kolekcijā bija vairāk nekā sešdesmit šķirnes. Ar tām zinātnieks strādāja līdz pat 1993. gadam. Šo darbu agronoms veica Zemkopības zinātniski pētnieciskā institūta darbinieka statusā. Balvos skaitījies šī institūta izmēģinājumu iecirknis. Pamatojoties uz šiem ilggadīgajiem izmēģinājumiem, 1993. gadā Vasilij Kuzmins ieguva lauksaimniecības zinātņu doktora grādu.

Pašlaik zinātniskus pētījumus Vasilij Kuzmins aktīvi neveic, bet viņa piemājas dārziņā joprojām lielākā platībā ir atvēlēta kartupeļu audzēšanai. Par piemērotāko šķirni esmu atzinis Priekuļos selekcionētos 'Priekuļu agros dzeltenos' un 'Madaru', viņš stāsta. Laba ir arī Lauksaimniecības universitātes selekcionētā šķirne, šobrīd populārā 'Mutagen agrie', uzskata zinātnieks. No vidēji agra-

jām šķirnēm Vasilij Kuzmins par labākajām atzīst 'Brasla', kas ir ļoti ražīga. Kartupeļi ir miltaini un ar labām garšas īpašībām. Daudzus gadus Kuzminu dārzā audzēti arī vācu šķirnes 'Adretta' kartupeļi. Tie esot nepārspējami ražības ziņā, ļoti garšīgi, bet, kā jau garšīgi kartupeļi, uzņēmīgi pret dažādām slimībām, tajā skaitā arī pret lakstu puvi. Zinātnieka dārzā aug arī Baltkrievijas šķirnes 'Lasunok' vidēji agrie kartupeļi. Tie ir ļoti ražīgi un izturīgi pret slimībām un puvi.

No vēlinajām šķirnēm Vasilij Kuzmins iesaka audzēt 'Laumu', igauņu šķirni 'Sulev olev'. Labi esot arī holandiešu šķirnes 'Kardināls' kartupeļi, bet šie kartupeļi diezgan uzņēmīgi pret vīrusu slimībām un pasliktinās – gadu no gada samazinās raža.

Es katram kartupeļu audzētājam iesaku nepalikt tikai pie vienas šķirnes, uzsver zinātnieks.

Katrs gads atšķiras, tāpēc ir visai riskanti audzēt tikai vienu šķirni.

Vasilij Kuzmins atzīst, ka kartupeļi joprojām ir viens no viņa iecienītākajiem ēdieniem. Visiskaistākā un arī garšīgākā aina ir ir svaigi izvārti, siltu, kūpošu kartupeļu bļoda galdā. Ar svaigu pienu un sviestiņu ir ļoti garšīgi. Patīkot arī mīcīti kartupeļi ar labu aizdaru, mērci, cienot arī kartupeļu pankūkas.

Sirmais zinātnieks savos astoņdesmit gados ir dzīvesprieka un enerģijas pilns, strādā dārzā. Audzē kartupeļus, burkānus, kāpostus, vīnogas un smiltsērskškus. Katru rītu vingro. Garīgi mani pacel kora dziedāšana, viņš stāsta. Dziedu Balvu luterāņu baznīcas korī. Cilvēkam vajag kustēties, tad arī visas kaites metīs likumu. No rītiem ceļos sešos, tad ir vēsāks un dārza darbi labāk sokas, viņš atzīstas.

«Vaduguns»

KRĀSLAVAS RAJONĀ

Piena un graudu ražotājiem klājas smagi

Zaudējumus karstā laika dēļ cietuši graudaudzētāji, tajā skaitā arī paju sabiedrība «Brīvība». Kombaini iekuļ vidēji nedaudz virs 2 tonnām graudu. Graudi ir sausi, un kaltes pakalpojumi, domājams, nebūs vajadzīgi. Zem-

nieki atzīst, ka pavasarī, sējot laukus, cerības bijušas krietni optimistiskākas.

Smagāka situācija ir ar pienu, stāsta p/s «Brīvība» priekšsēdētājs Anatols Viškurs. «Brīvība» dienā izslauc pusotru tonnu piena, te nedomā samazināt ganāmpulkus, vēl šodien saimniecībā turpinās lopbarības sagatavošana, jo tiek prognozēts, ka pavasarī varētu būt problēmas ar sienu, tādēļ tagad

tiek izplautas visas malīņas. Nav skaidrības, kam pienu realizēt. Krāslavas un Preiļu piena kombināti, ar kuriem paju sabiedrība pašreiz sadarbojas, līdz sarunas dienai bija samaksājuši tikai par maijā un jūnijā pirmajā dekādē saņemto pienu. Saimniecības vadība necer, ka piensaimniecības problēmas varēs atrisināt sakarā ar gaidāmajām 8. Saeimas vēlēšanām. Kā vienīgo gaismas stariņu

tuneļa galā A. Viškurs redz iespēju uz rudens pusi vienoties par piena piegādi Rīgas piena kombinātam. «Ja tas izdosies, tad mēs dzīvosim».

Dagda – arvien košāka

Blakus pirmsskolas izglītības iestādei «Saulīte» top jauns bērnu rotaļu laukums: ir atjaunots zālājs,

ierīkots nožogojums un rudenī tur tiks uzstādīti arī spēļu atribūti. Dome pārdevusi bijušā bērnu dārza «Mazulītis» ēku un iegūtos līdzekļus plānots novirzīt tieši bērnu rotaļlaukumu ierīkošanai, ja vien to atbalstīs domes deputāti. Dagdā turpinās pilsētas skvēru rekonstrukcija – plānots atjaunot zālāju un apstādījumus.

«Ezerzeme»

INFORMĀCIJA, LIKUMĪBA

Vidējais auto vecums Latvijā — 13 gadu

Latvijā reģistrēti aptuveni 800 tūkstoši automašīnu, kuru vidējais vecums ir 13 gadu. Tehniskā apskate veikta tikai aptuveni pusei no reģistrētiem automobiļiem. LR Satiksmes ministrija informē, ka Latvijā 86 procenti no visām reģistrētajām automašīnām ir vairāk nekā 10 gadus vecas. Trīs gadu vecu automašīnu ir aptuveni 11 600, vairāk nekā 11 400 automašīnas ir trīs līdz piecus gadus vecas, bet vairāk nekā 52 000 — sešus līdz desmit gadus vecas.

Aptuveni 82 procenti no Latvijā importētām automašīnām ir lietotas, un tās galvenokārt ievestas no Vācijas. Valstī ir apmēram 35 oficiāli reģistrēti profesionāli automašīnu importētāji un 300-600 lietotu automašīnu ievēdēji, kā arī daudz neregistrētu lietotu automašīnu importētāju.

POLICIJAS ZIŅAS

Atņēma piecus latus

Līvānu iedzīvotājs Pjotrs C. alkohola reibumā 19. augustā atņēma Leonam J. piecus latus un vairākas reizes iesita viņam pa seju. Nozīmēta ekspertīze, kas noteiks miesas bojājumu smagumu.

Sadega ekskavators

Šī gada 20. augustā ap pulksten 13.20 SIA «Līvānu kūdras fabrika» Skrebeļu kūdras atradnes ceturtajā laukā aizdegās un pilnībā sadega uzņēmumam piederošais ekskavators. Tiek lēsts, ka materiālie zaudējumi ir 10 500 latu apmērā.

Nelikumīgi tirgoja alkoholu

Administratīvā pārkāpuma protokols sastādīts Jersikas pagasta iedzīvotājam Marijai Š., kura savās mājās 21. augustā nelikumīgi tirgoja alkoholiskos dzērienus.

Nozagti alumīnija kabeļi

Riebiņu pagastā paju sabiedrībā agrofirmā «Turība» 21. augustā konstatēta alumīnija kabeļu zādzība. Policija noskaidro lietas apstākļus un zādzībā vainojamās personas.

Iebrauca grāvi

22. augustā ap pulksten 17.00 ceļā Līvāni – Steķi 2. kilometrā uz poldera sūkņu stacijas pusi Jānis M., vadot automašīnu IZ-2115, netika galā ar savu transportlīdzekli un iebrauca grāvī. Bojāta automašīna, vadītājs nogādāts Līvānu slimnīcā.

Ar kombainu nolauza plūmi

22. augustā policijas pārvaldē saņemts Rušonas pagasta iedzīvotājas Vandas G. iesniegums par to, ka Guntis M., alkohola reibumā vadot savu graudu kombainu VOLVO, nolauza viņai piederošo plūmes koku. Sastādīts administratīvais protokols.

trativais protokols.

Apzagta vasaras māja

Riebiņu pagasta Kostigos 22. augustā Olgai K. no vasaras mājas pazudis mobilais telefons, magnetofons un ādas jaka. Policija noskaidrojusi, ka vainīgās personas ir I.Š. un A.L., ierosināta krimināllieta.

Atstāja negadījuma vietu

Rudzātu pagasta iedzīvotājs Vitālijs P. 22. augustā ar viņam piederošo automašīnu Toyota Corolla izraisīja satiksmes negadījumu un atstāja notikuma vietu. Par to vadītājam noņemtas transportlīdzekļa vadīšanas tiesības.

Nepakļāvās policistiem

24. augustā Līvānu iedzīvotājs Sergejs A. nepakļāvās policijas darbinieku likumīgajām prasībām, kad tie centās viņu aizturēt, kā arī izrādīja fizisku pretošanos. Sastādīts administratīvais protokols.

Sadursme stāvlaukumā

26. augustā Preiļos stāvlaukumā, kas atrodas Rēzeknes ielā, notika sadursme starp automašīnu Audi, kura pieder Pēterim G., un automašīnu M-2140, kuru vadīja Ļubova Z. Autovadītāja notikuma vietu atstāja un nepaziņoja par notikušo negadījumu ceļu policijai.

Garnadži uzlauzuši veikalus

28. augustā SIA TU «Lauki» veikalam nr.69, kas atrodas Vārkavas novada Rožkalnu pagastā, uzlauztas noliktavas durvis un nozagti alkoholiskie dzērieni, pārtikas preces un cigaretes. Policija noskaidrojusi un aizturējusi zādzībā vainojamās personas, tie ir K.M. un V.I. Nozagtas preces izņemtas.

29. augustā Līvānu novada

Rožupes pagasta Pēterniekos uzlauztas zemnieku saimniecībai «Lieknas» piederošais veikals un pazudušas pārtikas preces, alkohols, tabakas izstrādājumi, kā arī rūpniecības preces. Pašlaik tiek noskaidrots materiālo zaudējumu apjoms.

1. septembrī, atliecot restes un izsitot logam stiklu, iekļūts individuālā uzņēmuma «FAZ-1» veikalā, kas atrodas Rušonas pagastā. No veikala nozagti alkoholiskie dzērieni un cigaretes.

Avārijā cieta trīs pasažieri

24. augustā ceļā Maļtas Trūpi – Lomi 3. kilometrā kāds automašīnas VW Golf vadītājs ceļa līkumā netika galā ar vadību, nobrauca no ceļa un ietriecās kokā. Bojāta automašīna, bet pasažieri N.T., F.R., S.B. nogādāti Rēzeknes slimnīcā. Automašīnas vadītājs tiek noskaidrots.

Mašīnai nozagti riteņi

27. augustā policijā saņemts Preiļu iedzīvotāja Aivara S. iesniegums par to, ka viņam piederošajai automašīnai VW Passat, kura atradās Pils ielā, nozagti divi aizmugurējie riteņi ar diskiem. Materiālais zaudējums – 50 lati.

Pazudis mopēds

28. augustā Līvānos, Dzirnauvu ielā Lukjanam S. pazudis mopēds «Rīga-12» dzeltenā krāsā. Lietas apstākļi un vainīgās personas tiek noskaidrotas.

Veda preces bez pavadzīmēm

Preilietis Vilhelms V. 28. augustā ar automašīnu VW Passat veda pārtikas preces bez preču pavadzīmēm. Materiāls nosūtīts uz VID Preiļu nodaļu.

Nodega pirts

28. augustā nenoskaidrotu iemeslu dēļ ap pulksten 21.30 Rušonas pagastā izcēlās ugunsgrēks, kura rezultātā nodega Jurim Z. piederošā pirts 12 kvadrātmetru platībā.

Ugunsgrēkā gāja bojā cilvēks

31. augustā Aglonas pagastā ugunsgrēka rezultātā nodega Pāvelam K. piederošā māja, gāja bojā 1961. gadā dzimis vīrietis. Ugunsgrēka iespējama iemesls – neuzmanīga rīkošanās ar uguni.

Parka diķi atrod zvejas tīklus

30. augustā Preiļu parka diķi pretī slūžam pie vecā zirgu staļļa tika atrasti un izņemti divi zvejas tīkli 90 metru garumā. Ierosināta administratīvā lietvedība.

Divi bojā gājušie avārijā

1. septembrī Jersikas pagastā ceļā Rīga – Daugavpils 183. kilometrā atrasta avarējusi automašīna Ford Sierra. Notikuma vietā gājuši bojā divi automašīnas pasažieri, bet transportlīdzekļa vadītājs Sergejs V. nogādāts slimnīcā.

Netika galā ar mašīnas stūri

1. septembrī ceļā Krāslava – Izvalta – Šķeltova – Aglona 26. kilometrā Oskars R. ar automašīnu BMW-318, kura pieder Aivaram R., nobrauca no ceļa un ietriecās kokā, jo nespēja novaldīt savu braucamo. Rezultātā mašīnas īpašnieks ar traumām nogādāts Preiļu slimnīcā.

Huligāni un skandālisti

Pēdējā laikā reģistrēti daudz skandālu un huligānisma gadījumu. Tā 20. augustā saņemts iesniegums no Preiļu iedzīvotājas

V.B., jo viņu piekāvis civilvērs Aivars R.

Tajā pašā dienā reģistrēti arī Stabulnieku pagasta iedzīvotājas Janīnas K. iesniegums, jo Preiļos, kafējnicā «Kronis» viņu aplamājis Voldemārs C.

Preiļu iedzīvotājs Vladimirs M. 20. augustā alkohola reibumā lamājies necenzētiem vārdiem uz A.B. un iesitis viņam ar dūri pa seju, bet Sutru pagasta iedzīvotājs Jānis L. veicis huligāniskas darbības pret A.V.

21. augustā līvānietis Imants L. alkohola reibumā sarīkoja ģimenes skandālu.

22. augustā Līvānu iedzīvotājs Anatolijs K. alkohola reibumā mājās sarīkoja ģimenes skandālu. Arī preilietis Aleksejs S. reibumā mājās skandalēja. Abiem sastādīti administratīvā pārkāpuma protokoli.

23. augustā saņemts Aglonas pagasta iedzīvotājas I.V. iesniegums par to, ka Sergejs V. alkohola reibumā piekāvis ne tikai viņu pašu, bet arī M.D. Arī šajā gadījumā sastādīts administratīvais protokols.

Vēl policijā saņemti iesniegumi par to, ka 24. augustā ģimenes skandālu sarīkojis līvānietis Aleksandrs L., bet 26. augustā – Ivans A.

Tiesu medicīniskajiem ekspertiem nāksies noskaidrot miesas bojājumu pakāpi, ko viens otram nodarījuši preiļieši Aina I. un Pēteris K., jo no abiem 27. augustā policijā ir saņemti iesniegumi.

29. Augustā policijā reģistrēti Preiļu iedzīvotājas I. iesniegums par to, ka viņu Kārsavas ielā piekāvis Aina I. Tajā pašā dienā Sutru pagasta iedzīvotājs Rolands R. Sutros kādas mājas pagalmā piekāvis A.N.

Preiļu rajona policijas pārvaldes informācija

Gādās par bērnu drošību uz ielām un ceļiem

Vienojas par drošību uz ceļiem

Ik rudeni, tuvojoties jaunā mācību gada sākumam, Ceļu satiksmes drošības direkcija (CSDD) un ceļu policija vienojas par pasākumiem, lai palielinātu bērnu drošību uz ielām un ceļiem, kā arī samazinātu ceļu satiksmes negadījumu skaitu, kuros pirms mācību gada sākuma un septembra pirmajās nedēļās cieš bērni. Arī šogad, 28. augustā, šajā sakarā notika Ministru prezidenta Andra Bērziņa, iekšlietu ministra Mareka Segliņa, ceļu policijas priekšnieka Aļņa Jirgena un CSDD priekšnieka Andra Lukstiņa tikšanās. Tās gaitā pārrunāja arī to, kā novērst iespējamās ceļu satiksmes negadījumus pirmajās lietus dienās, kad pēc sausa perioda asfalts būs cīņains un slidens, kā arī cīņās pastipri-

nāšanu pret braukšanu alkohola un narkotisko vielu reibumā.

Bēdīgā statistika

Pēc CSDD datiem 2001. gada astoņos mēnešos ceļu satiksmes negadījumos bojā gājuši astoņi bērni. Pērnā gada septembra statistika liecina, ka dažādos ceļu satiksmes negadījumos traumas guvuši 58, bet miruši divi bērni vecumā līdz 14 gadiem.

Šī gada septiņos mēnešos valstī pavisam notikuši 21 254 ceļu satiksmes negadījumi, kuros ievainoti 3297 un bojā gājuši 262 cilvēki. Negadījumos ievainoti 398 un bojā gājuši 13 bērni. Starp bojā gājušajiem bērniem četri ir bijuši pasažieri, bet seši – gājēji.

Speciālisti secinājuši, ka 40 procentos negadījumu nelaimē notikusi bērnu vainas dēļ. Lielāko daļu avāriju izraisījuši gājēji – šķērsojuši ceļa braucamo daļu tuvu

braucošam transportlīdzeklim vai arī šķērsojuši ielu neatļautā vietā.

Policisti dežūrēs pie skolām

Katrā pilsētā un pašvaldībā, gādājot par bērnu drošību, tiek izmantoti dažādi pasākumi. Piemēram, Rīgā ar izpilddirektora rīkojumu bija noteikts, ka sakarā ar jauno mācību gadu 1. un 2. septembrī ieteicamais maksimālais transportlīdzekļu pārvietošanās ātrums ir 40 km/h. Neskatoties uz to, galvaspilsētā pirmajā mācību dienā avārijās cieta pieci bērni.

Kā «Novadnieku» informēja Preiļu rajona policijas pārvaldes ceļu policijas priekšnieka vietnieks Andris Neicenijs, septembra pirmajās dienās pie visām rajona skolām dežūrēs ceļu policijas darbinieki un iecirkņu inspektori, kuru apkalpojamajā teritorijā ir koncentrēta mācību iestāde. Pastiprinā-

ta uzmanība skolām tiks pievērsta visu mēnesi, īpaši no rītiem, kad bērni steidzas uz stundām, kā arī pēcpusdienās, kad mācības skolā beidzas.

Pirmklasniekus aicinās uz īpašu autotreileru

Rīgas ceļu policijas sabiedrisko attiecību grupas speciālisti šogad rīko interesantu un līdz šim nebijušu akciju, ar ko varēs iepazīties arī vairāku mūsu rajona skolu pirmo klašu audzēkņi. Kā pastāstīja A. Neicenijs, no 9. līdz 13. septembrim no Rīgas atbrauks autotreileris, kurā uzstādītas īpašas ierīces, lai bērniem varētu uzskatāmi nodemonstrēt, kāda izskatās situācija uz ceļa tumšā diennakts laikā, kādā attālumā ieraugāms gājējs, kuram uz apģērba ir piestiprināti gaisma atstarojoši elementi, kā arī, cik grūti pamanīt gājēju, ku-

ram šādu atstarotāju nav. Tikšot modelētas dažādas situācijas.

Diemžēl, autotreileris nevarēs apmeklēt visas rajona skolas, tāpēc šoreiz tas viesosies tikai Preiļos, Līvānos un Aglonā. Visiem rajona pirmklasniekiem tiks izdalīti atstarotāji. Ceļu policijas darbinieki viesosies arī visās rajona skolās, kur tiks organizētas pārrunas ar audzēkņiem. To laikā bērniem atgādinās par ceļu satiksmes noteikumiem, to ievērošanas nepieciešamību, kā arī gājēju un braucēju atbildību.

Skolēniem, skolotājiem un vecākiem A. Neicenijs ceļu policijas darbinieku vārdā vēl veiksmīgu jauno mācību gadu, būt uzmanīgiem uz ielām un ceļiem: Lai tikšanās ar ceļu policistiem vienmēr būtu tikai priecīgas!

Lappusi sagatavoja
L. Kirillova

JAUNĪBAS SVĒTKI, SPORTS

Atgriezies atpakaļ!

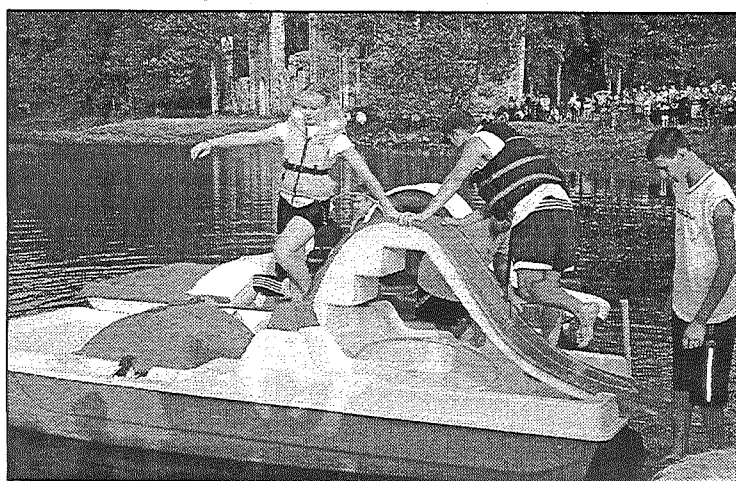
Astonpadsmitgadniekiem, ko pagājušajā ceturtdienā Preiļu novada dome un novada kultūras centrs aicināja uz pilngadības svētku svinēšanu, tas tika pateikts publiski un bez zemtekstiem, vārdos un ar uzrakstiem uz dāvinātajiem krekliņiem. Lūdzam, pēc pāris gadiem ar augstskolas diplomu kabatā, atgriezieties šeit, te jūs tiek gaidīti, —aicināja domes pārstāvji svētku uzrunās. Un nav ko sēdēt Rīgas kantorišos, pārcilājot papirus un nopelnot smuku naudiņu. Te jūs gaida iespējas sevi realizēt, apliecināt pašu gatavotos un pašu pieņemtos projektos.

Šajā reizē, netradicionāla pilngadības svētkos — bez frizūrām, tērpiem, ziedu klēpjiem un dāvanām — sevis apliecināšanai vajadzēja viršķīgi paciest mērcēšanas Preiļu parka diķi, nodemonstrēt veiklību ar entā izmēra ķēdām trenkājot bumbu, stiepjot gumiju un tamlīdzīgās jautrās izdarībās.

Skatītāju un līdzjutēju bija daudz, pilngadnieku — varēja būt vairāk.

L.Rancāne

● Komandu pārstāvji sekmīgi vāc punktus apgrūtinotajā skrējienā. Foto: L.Rancāne

● Sākas kanāla regate, un katamarānos vietas ieņem abu pilngadnieku komandu «Smaidi» un «Kurkuļi» pārstāvji. Nekas sarežģīts jau nebija — pārkulties pāri ūdenim līdz otram krastam, uzvest apli mērķim un atgriezties atpakaļ. Vienam katamarānam gan samisējās ar stūrēšanas iekārtu, un komandas biedriem to vajadzēja «ņemt tauvā».

Rusgadsimts lielajā sportā

1. septembrī livānietis GUNĀRS MIKULIS atskatījās uz 50 aktīvajā sportā pavadītajiem gadiem.

Pirmās sporta gaitas Gunārs (dzimis 1937. gadā) uzsāka pamatskolā (Ģipterānos) Dignājas pagastā, bet aktīvas treniņgaitas — 1952. gadā, kad uzsāka mācības Līvānu lauksaimniecības tehnikumā.

Izvēlas soļošanu

Jau piecu gadu vecumā viņš bija iemācījies spēlēt dambreti un šahu, tādēļ paralēli mācībām tehnikumā Gunārs iesaistījās Līvānu pilsētas šaha un dambretes turnīros, un jau 1953. gadā izcīnīja pirmo uzvaru dambretes turnīrā Līvānos.

1954. gadā Rīgā «Dinamo» stadionā Gunārs pirmo reizi redzēja, kā soļo slavenais Pēteris Zeltiņš, kurš 1952. gadā bija piedalījies Olimpiskajās spēlēs Helsinkos un izcīnījis 4. vietu. No tā laika Gunārs pievērsās soļošanai, ar kuru tika saistīta visa viņa sportiskā dzīve.

Pirmās sporta klases — armijas gados

1956. gadā Gunārs tika iesaukts Padomju Armijā un dienēja Odesas apgabalā Ukrainā. Tieši armijā sākās nopietni treniņi Odesas kara apgabala sporta rotā. Divu treneru vadībā 1958. gadā Bruņoto spēku spartakiādē Kijevā izdevās izpildīt pirmo sporta klasi soļošanā, pirmo sporta klasi tajā laikā Gunārs izpildīja arī krosā. Sim-

feropolē nācās soļot 20 km kopā ar slaveno PSRS soļotāju Vladimiru Golubņičiju, trīskārtējo Olimpisko spēļu uzvarētāju. Šajā soļojumā V.Golubņičijs uzstādīja jaunu pasaules rekordu, bet Gunārs Mikulis jau pirmajā reizē 20 kilometros uzrādīja otrajai sporta klasei atbilstošu rezultātu. Pēc šiem mačiem ar Olimpisko čempionu izdevās iepazīties tuvāk, un draudzība abu sportistu starpā ilga 15 gadus.

Ceturtais labākais soļotājs PSRS

Armijas laiks pagāja. Rīga solīja minimālas izaugsmes iespējas jaunajam sportistam, tolaik Latviju pameta tādi slaveni vieglatlēti kā Jānis Burvis, Imants Kukliņš un Laimonis Ruņģis. Gunārs Mikulis palika Odesas kara apgabala sporta kluba sastāvā un uzsāka mācības universitātē. Pirmais lielākais panākums tika sasniegts 1961. gadā 30 km soļošanā. Vērtējot gada laikā uzrādītos rezultātus 20 km soļošanā, Gunārs Mikulis iekļuva desmit labāko PSRS soļotāju sarakstā kā ceturtais ar rezultātu 2 un stundas 24 minūtēs.

20 km un 50 km soļošanā trūka tikai dažas sekundes līdz sporta meistara normatīvu sasniegšanai, atzīst G.Mikulis.

Sporta meistars soļošanā

Tomēr augstāko sasniegumu sportists uzrādīja trešajā Tautu spartakiādē Maskavā tieši 50 km soļošanā, kur izdevās izcīnīt 7. vie-

tu, taču liktenīgi, ka līdz sporta meistara normai pietrūka 9 sekundes.

Treniņi turpinājās, un 1964. gada 22. jūnijā tika sasniegts Moldāvijas Republikas rekords un izpildīta kārotā sporta meistara norma 50 km soļošanā (1:31, 47,2). Trīspadsmit gadu garumā notika republiku mači gan ziemā, gan vasarā — Baku, Tbilisi, Erevānā, Kišinevā. Katreiz pienācās soļot vai nu 20 km, vai 30 km kopā ar Olimpisko spēļu dalībniekiem — Aleksandru Šcerbinu, itālieti Igoru Della-Rosa, un katreiz G.Mikulis ierindojās otrajās vietās, zaudējot tikai slavenajiem olimpiciem.

Orientēšanās

1964. gadā Gunārs Mikulis beidza Kišinevas Valsts universitāti un uzsāka darbu kara rūpnīcā kā ekonomikas speciālists, taču treniņi netika pārtraukti — ziemās treniņos tika veikti līdz pat 1000 km mēnesī.

Savā lielajā sporta karjerā G.Mikulis vairākkārt uzstādīja Moldāvijas rekordus 10, 20, 30 un 50 kilometru soļojumā, kā arī vienas no divu stundu soļojumā. 13 reizes sportists kļuva par Moldāvijas čempionu soļošanā. Ar šo sporta veidu G.Mikulis nodarbojās līdz 35 gadu vecumam, bet tad netaisīši iesaistījās orientēšanās sportā un turpmākos četrus gadus viņš bija Moldāvijas čempions arī šajā sporta veidā.

1974. gadā Ukrainas meistar-

Futbola vasaras sezona tuvojas noslēgumam

11.

Noslēgušās Ziemeļaustrumu futbola līgas priekšsacīkšu divu apļu spēles. Finālposmā par 1. un 2. vietu sacentīsies «Balvu vilki»/ATU un Rēzeknes «Dižvanagi» II, bet par 3. un 4. vietu — Jēkabpils SS/«Namejs» un Alūksnes MSB. Preiļi/AS «Preiļu siers» pēdējās spēles aizvadīja neveiksmīgi un, iespējams, divas spēles aizvadīs ar Gulbenes komandu cīņā par 5. — 6. vietu. Treneris Vla-

dimirs Točko izteica vārbūtību, ka nākamajā sezonā komandā ienāks daudzi jauni Preiļu futbolisti. Tas ieviestu dzīvīgumu preiļiešu spēlēm.

Pēdējo spēļu rezultāti: «Balvu vilki»/ATU — Alūksnes MSB 4 : 2, Alūksnes MSB — FK «Kvarcs»/Madona 3 : 1, Jēkabpils SS/«Namejs» — Gulbene 7 : 1, Rēzeknes Dižvanagi II — FK Kvarcs/Madona 3 : 0, Gulbene — FK Pļaviņas DM 3 : 0.

Turnīra tabula

«Balvu vilki»/ATU	14	10	1	3	40 : 26	31
«Dižvanagi» II	14	9	2	3	66 : 26	29
SS/«Namejs»	14	9	2	3	46 : 18	29
Alūksnes MSB	14	7	2	5	45 : 20	23
Gulbene	14	6	2	6	29 : 27	20
Preiļi/AS «Preiļu siers»	14	5	1	8	27 : 40	16
FK «Kvarcs»/Madona	14	2	4	8	27 : 38	10
FK Pļaviņas DM	14	1	0	13	11 : 96	3

A.Martusevičs,

Ziemeļaustrumu futbola līgas sacensību direktors

Līvānu novada futbola čempionāta rezultāti

Līvānu novada futbola kluba prezidents Valdis Čingulis var lepoties un būt patiesi gandarīts par lielo futbola popularitāti novadā. Ir noslēdzies novada futbola čempionāts, kurā piedalījās astoņas komandas.

Šogad komandas bija ievērojami augušas savā meistarībā, spēles bija aizraujošas un saistošas, ar daudziem skaisti gūtiem vārtiem. Čempionāts piesaistīja arī nevilto tu skatītāju interesi.

Pusfinālā cīnījās komandas «Barons» un «Namejs». Spēles beidzās ar rezultātiem 2:1 un 3:1. Otrā pusfinālā pāra «Sala» un «Rožupe» spēkošanās beidzās ar rezultātu 4:0 un 4:1.

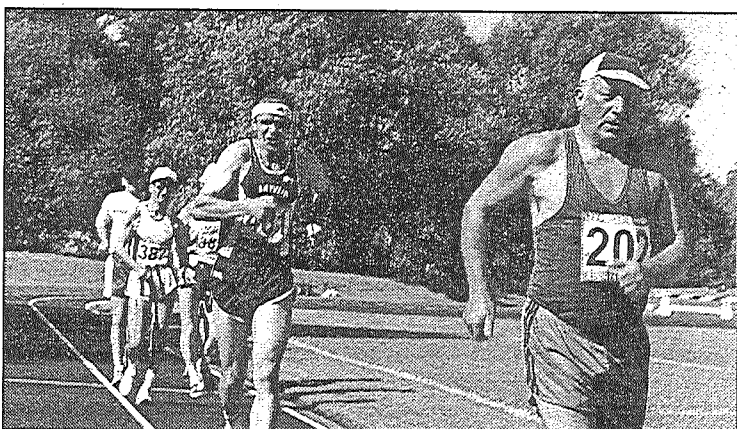
Finālā par pirmo vietu cīnījās «Barons» un «Sala» (Jēkabpils). Pēc pirmās spēles zaudējuma ar rezultātu 1:2, «Barons» mobilizēja visas savas rezerves un uzvarēja ar rezultātu 3:1. Līdz ar to divu

spēļu summa ir 4:3, un «Barons» pirmo reizi izcīnīja Līvānu novada futbola čempiona titulu. Komandā spēlēja: Ivars Caunītis, Jevgēnijs Jekimovs, Romāns Smirnovs, Jevgēnijs Goldovs, Sergejs Klementjevs, Andrejs Klementjevs, Igors Raubiška, Viktors Isajevs, Andrejs Doropolskis, Deniss Kozlovs un Sergejs Baronovs.

Intrīģejoša bija arī spēle par trešo vietu, kurā tikās «Namejs» un «Rožupe». Spēles rezultāts 1:2 un 3:0. Līdz ar to vairākkārtējie novada čempioni «Namejs» izcīnīja trešo vietu.

Par čempionāta labāko spēlētāju tika atzīts Sergejs Klementjevs. Labākā vārtsarga titulu saņēma Aigars Alksnis («Sala»), aizsarga — Aleksandrs Rukša («Rožupe»), bet uzbrucēja — Fjodors Pakovs («Sala»).

G.Kraukle

Latvijas veterānu čempionātā 10 km soļošanā šovasar Aizputē. Gunārs Mikulis ar 202. numuru šajās sacīkstēs izcīnīja 1. vietu.

Foto no G.Mikuļa albuma

sacīkstēs orientēšanās sportā 16 km distancē tika izpildīta sporta meistara norma. Moldāvijas komandas sastāvā starptautiskajās sacensībās orientēšanās sportā Bulgārijā tika izcīnīta bronzas medaļa. G.Mikulis ir izpildījis pirmās sporta klases arī citos sporta veidos — alpinismā, tūrismā, jūras daudzciņā un citos.

Atgriešanās dzimtenē

Dzimtajā pilsētā — Līvānos — G.Mikulis atgriezās 1986. gadā, pēc pasaules plašumos pavadītiem 30 gadiem. Tē tika atsākta agrāko gadu aizraušanās — pēc 30 gadu pārtraukuma sportists atkal piedalījās dambretes un šaha mačos, slēpoja, kārtēja GDA normas, soļoja, skrēja un piedalījās orientēšanās sacīkstēs. Vairākkārt G.Mikulis ir bijis Latvijas čem-

pions soļošanā un orientēšanās sportā starp veterāniem. Lielākie pēdējo gadu sasniegumi ir uzvara soļojumā Rīga — Valmiera 1994. gadā, 6. vieta Pasaules veterānu meistarsacīkstēs Anglijā 1992. gadā. 1995. gadā sportists vēlreiz pārbaudīja sevi 30 km soļošanā Buffalo (Amerikā) 40 grādu karstumā. Šogad valstī starp veterāniem izcīnīta 1. vieta 10 km soļošanā un 3. vieta 5 km soļošanā, kā arī 2. vieta orientēšanās sportā un 3. vieta dambretē.

Savu sporta gaitu 50 gadu jubilejas pasākumos Gunārs atkal cīnīsies plecu pie pleca ar citiem sportistiem: 6. septembrī — orientēšanās sacensībās, 21. septembrī — dambretē, 22. septembrī — šahā, 28. septembrī — Latgales sporta spēlēs soļošanā.

G.Kraukle

Kādas problēmas jūs pašlaik visvairāk satrauc?

Vera Krupina, pensionāre no Preiļiem:

– Mani uztrauc ārstēšanās. Tā ir ļoti ļoti dārga. Tagad nevar aizskriet pie ārsta, kad rodas vajadzība. Cilvēki jau ir pieraduši pie tādas situācijas un ar savām kaitēm un slimībām velk garumā. Tas beidzas ar ielaistām slimībām, kad vajadzīga jau nopietna ārstēšana. Paldies Dievam, ka man pašai veselība pagaidām turas. Pie ārsta eju reti, reizēm aptiekā nopērku kādu tableti, tējiņas padzeru. Ja vajadzētu ārstu apmeklēt biežāk, nezinu, vai pietiktu naudas.

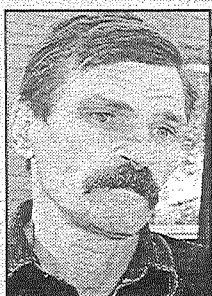
Jevgēnija Znotiņa no Sutru pagasta:

– Lielākā problēma pašlaik, manuprāt, ir ūdens. Pareizāk sakot, ūdens trūkums. Mums ir samērā liela saimniecība, turam govīs, liellopus, ir vistas un sīvēni, visi jāpadzirda. Ar labības audzēšanu neaizraujamies, pavasarī vairāk iestādījām kartupeļus. Neskatoties uz sausumu, raža ir laba. Bet ar puķēm gan ir grūti, tās bez laistīšanas kalst nost. Ļoti gaidām lietu.

Renāte Gavare, Preiļu iedzīvotāja:

– Grūti teikt, kas mani visvairāk uztrauc. Vispār jau laikam augstais bezdarba līmenis ir tā smagākā problēma, un vēl tas, ka jauniešiem maz iespēju darboties pulciņos, iesaistīties sportā. Ja nav nodarbošanās, sākas klaiņošana, kas veido pamatu visādām nebūšanām. Ja vecākiem nav darba, viņi nespēj sagatavot bērnus skolai – arī tā ir problēma. Medicīniskie pakalpojumi ļoti dārgi. Veidojas kā apburtais loks.

Jānis Briška, bezdarbnieks:

– Manuprāt, bezdarbs ir lielākā problēma. Pats esmu bez darba. Kaut ko nopelnīt var, ja izdodas sarunāt veikt kādus remontdarbus. Vairāk jau laukos, pilsētā – ne. Uz Rīgu vai Daugavpili braukt arī negribas. Kādreiz strādāju par šoferi SCO un PMK. Izlīdzos ar to, ka mātei Rauniešos ir lauku saimniecība, var izaudzēt kartupeļus, dārzeņus. Varbūt pirms Saeimas vēlēšanām partijas solis situāciju uzlabot. Redzēsim...

Sergejs Jekimovs, Preiļu iedzīvotājs:

– Personīgi man lielu problēmu nav. Ja dzīvē kas gadās, visu var atrisināt. Arī ar darbu man viss kārtībā. Ja paskatās uz Preiļiem, šķiet, viss labi, pilsēta tīra, saņemta.

L.Kirillova
M.Rukosujeva foto

SLUDINĀJUMI, REKLĀMAS, LĪDZJŪTĪBAS

Preiļu rajona padome

**pārdod
autobusu FORD TRANSIT,
1987. gada izlaidums, 11 sēdvietas.
Pieteikties Preiļos, Raiņa bulvārī 19,
36. kabinetā līdz 12.09.2002.
Tālr. 21091.**

**«NIKO-LOTO» pērk un pārdod
privatizācijas sertifikātus un
LOMBARDS izsniedz kredītu
pret ķīlu katru dienu
Līvānos, Stacijas ielā 1. Tālr. 6780843,
42332, 41221 (vakaros).
Preiļos, Raiņa bulv. 15. Tālr. 53-07068,
23024 (vakaros).**

Sestdien, 7. septembrī pārdos dažādu šķirņu jaunputnus (3 - 6 mēn.), dējējvistas (10-14 mēn., no Ls 0.70), gaiļus, barību. Lubānos 7.00, Jaunaglonā 7.10, Aglonā 7.25, Aglonas st. 7.40, Kastīrē 7.55, Anspokos 8.10, Preiļos 8.25, Aizkalnē 9.00, Ārdavā 9.15, Pelēčos 9.30, Arendolē 9.45, Rimicānos 10.00, Upmalā 10.15, Vanagos 10.35, Rožupē 10.45, Starēs 11.00, Upeniekos 11.15, Jersikā 11.25, Līvānos 11.40, Švirkstos 12.20, Rudzātos 12.35, Priekuļos 12.50, L.Anspokos 13.00, Smelteros 13.10, Polkoronā 13.25, Galēnos 13.35, Stabulniekos 13.50, Pieniņos 14.05, Riebiņos 14.20, L.Pupājos 14.40, Sutros 14.55. Tālr. 21270, 1-9186065.

**SIA «Kārlis Viens» iepērk
mājlopus kautsvārā.
Samaksa tūlītēja (pie svēšanas).
Formē subsidijas.
Tālr. 6468887, 53-48524, 53-48531.**

**Iepērkam mājlopus
gaļai.
Tālr. 21956, 24147, 54-41779,
9584184.**

**Neaizmirstiet līdz 26. septembrim
abonēt laikrakstu «Novadnieks»
oktobrim un pārējiem gada mēnešiem
un vinnēt**

**IU «Volkovs», IU «Arka», V.Šoldres IU, veikala «Astra»,
veikala «Ģimenīte», IU «Komar Karate Klubs Aglona»,
SIA «Salang - Preiļi», «Unibankas», IU «Afrodites dārzs», IU «Paula 3»,
«Grindeks», SIA «LETTGLAS» un «Lattelekom» balvas.**

Pārdod

3-istabu dzīvokli Līčos (krāsns apkure, garāža, kūts). Tālr. 5324643, 6747171;
FORD SIERRA 1.8, 85. g. Tālr. 33746;
MB-190, D, 1985. g.; VOLVO-480 ES, 1988. g. Tālr. 9226238;
govī. Tālr. 54653;
govī. Tālr. 58692;
vai maina kombainu «Nīva» pret ķīpu presi. Tālr. 6430028.

Dažādi

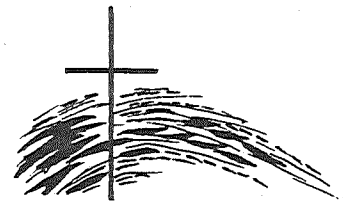
Preiļos pazaudēta somiņa ar atslēgām. Atlīdzība garantēta. Tālr. 9113858.
Pazaudēts Mārtiņa Dimanta Dagdas I/s diploms nr. AVS 007372, izsn. 29.06.96. Tālr. 9542400.

SIA «Remontnieks» piedāvā:

- ✓ minerālmēslus,
 - ✓ kodnes,
 - ✓ raundapu,
 - ✓ šiferi 6v (Ls 0.95),
 - ✓ šiferi 8v (Ls 1.48) un citus būvmateriālus,
 - ✓ kviešu lopbarības miltus un graudus.
- Darba laiks 9.00-17.00 darbdiēnās.
Iespējama piegāde.
Tālr. Aglonas st. 65147, Vijānos 46-60228.

**IU «VILS G» iepērk jaunlopus,
teļus, cūkas, aitas dzīvsvārā.
Samaksa tūlītēja.
Tālr. 9199314.**

**SIA «Ranko» iepērk
mājlopus dzīvsvārā.
Samaksa tūlītēja.
Tālr. 42807, 44179, 9161121.**

Klusa paliek māja, sēta,
Klusa mātes istabiņa,
Nav vairs mātes mīlo soļu,
Nav vairs mātes padomiņa.
**Izsakām dziļu līdzjūtību skolotājai
Intai Dumbrovskai, no MĀTES uz
mūžu atvadoties.
Bijušie audzēkņi un vecāki**

Noriet saule vakarā,
Meža galus zeltidama,
Aiziet dusēt māmuliņa,
Visiem labu vēlēdama.
**Sērojam kopā ar
Intu Dumbrovsku, MĀMIŅU
smilšu kalniņā pavadot.
Aizkalnes pamatskolas kolektīvs**

Smaga, smaga tā dieniņa,
Kad pietruka māmuliņas.
**Izsakām visdziļāko līdzjūtību
Marijai Kalvānei, MĀMULIŅU
mūžībā aizvadot.
Salenieku pansionāta
kolektīvs**

Netek vairs ritenītis,
Neripo kamolītis –
Neredz vairs māmuliņu
Istabiņas vidiņā.
**Izsaku visdziļāko līdzjūtību
Intai Dumbrovskai sakarā ar
MĀMULAS zaudējumu.
Marija Gulbinska**

Saņem, labā zemes māte,
Vienu sirmu māmuliņu,
Apsedz viņu silti, silti
Savām smilšu velēnām.
**Vārkavas pagasta padomes
kolektīvs šajā šķiršanās brīdī
izsaka līdzjūtību Annai Usānei,
VECMĀMIŅU smiltājā pavadot.**

«NOVADNIEKA» KALENDĀRS

Preiļu novada kultūras centrs

- ◆ 6. septembrī pulksten 16.00 Jasmuižā keramikas cepla dedzināšana. Pulksten 22.00 Jasmuižas parkā zaļumballe, spēlēs grupa no Līvāniem «Jancis». 7. septembrī pulksten 10.00 cepla izņemšana.
- ◆ 7. septembrī pulksten 15.00 Preiļos Cēsu ielas svētki.
- ◆ 7. septembrī pulksten 19.00 Preiļu parka estrādē šosezon pēdējais brīvdabas

koncerts. Muzicēs populārais milas dziesminieks Ēriks Gruzniņš.

- ◆ 8. septembrī pulksten 18.00 laukumā starp zirgu stalli un Daugavpils ielu pēdējais brīvdabas pasākums šovasar, kurā paredzēta lidošana ar gaisa baloniem, ja to ļaus laika apstākļi.

Kinoteātris «Ezerzeme»
Preiļos

- ◆ 4. septembrī pulksten 20.00 jauniešu komēdija «Milēsimies» (Krievija).

- ◆ 8. septembrī pulksten 18.00 un 20.00, 9., 10. un 12. septembrī pulksten 20.00 jauniešu komēdija «Meiteņu kluba zēni».

Rožkalnu kultūras nams

- ◆ 7. septembrī pulksten 22.00 balle. Spēlēs grupa «Laineri».

Sīļukalna kultūras nams

- ◆ 7. septembrī pulksten 23.00 balle. Spēlēs grupa «Staburags».

Milzis piemājas dārziņā

Šo milzi, kas sver 700 gramus, uz «Novadnieka» redakciju atnesa Vladislavs Jaudzems no Preiļu novada Preiļu pagasta. Kartupeļu raža viņa piemājas saimniecībā izaugusi teicama, karstums un sausums tai nav kaitējis. Vagās savus baltdzeltenos sānus spīdinājuši daudzi milzeņi, bet šis, attēlā redzamais, visus pārspējis gan svarā, gan izmēros. Līdz šim tik lielu kartupeļu bumbuli Jaudzemu ģimenei nebija nācies atrast, tāpēc viņi vēlējas savā pārsteigumā dalīties arī ar pārējiem «Novadnieka» lasītājiem.

Teksts un foto: L.Rancāne

